

**BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ
FAKÜLTESİ GERONTOLOJİ BÖLÜMÜ MESLEKİ UYGULAMA DERSİ
SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANI DEĞERLENDİRME FORMU**

Öğrencinin Adı Soyadı: _____
Uygulama Dönemi / Yılı: _____

Numarası: _____
Uygulama Alanı: _____

I. GERONTOLOJİK DEĞERLENDİRME (30 PUAN)	Puan	Öğrenci Puanı
Yaşlı bireye ilişkin doğru ve yeterli veri toplama (fiziksel, psikolojik ve sosyal değerlendirme)	5	
Kapsamlı Gerontolojik Değerlendirme ölçeklerini doğru kullanma (GYA, MMSE, GDS vb.)	5	
Sorun saptama ve hedef belirleme	5	
Gereksinimlere uygun müdahale planlayabilme ve uygulayabilme	5	
Müdahale sonuçlarını değerlendirme	5	
Gerontolojik vaka analizi raporu/semineri oluşturma ve zamanında teslim etme	5	
II. TEORİK BİLGİ DÜZEYİ (20 PUAN)		
Yaşlanma süreci, kronik hastalıklar, yaşlı sağlığı ve gerontolojik teorilere (örn. Aktivite, Süreklilik) hakimiyet	5	
Teorik bilgileri uygulama alanında/sahada işlevsel olarak kullanabilme	5	
Yaşlı bireyin gereksinimlerini bütüncül bakış açısıyla değerlendirebilme	5	
Yaşlı bireye, ailesine veya bakım verenlere doğru ve yeterli düzeyde gerontolojik eğitim/danışmanlık yapabilme	5	
III. MESLEKİ BECERİLER (20 PUAN)		
Gerontoloji alanına özgü becerileri ve aktif yaşlanmayı destekleyici grup/bireysel aktivite programlarını planlayabilme ve uygulayabilme	10	
Gerontolojik değerlendirme doğrultusunda multidisipliner iş birliği yapabilme	10	
IV. İLETİŞİM BECERİLERİ (10 PUAN)		
Kendini tanıma, ifade etme, mesleki sınırlarını bilme ve öz değerlendirme yapabilme	2	
Yaşlı bireyle etkili iletişim kurabilme	2	
Yaşlı bireyin ailesi, yakınları ve bakım verenleri ile profesyonel sınırlar içinde etkili iletişim kurabilme	2	
Kurum çalışanları ve multidisipliner ekip üyeleri (doktor, hemşire, sosyal hizmet uzmanı vb.) ile iş birliği yapabilme	2	
Uygulama arkadaşları ve öğretim elemanı ile etkili iş birliği ve iletişim kurma.	2	

V. PROFESYONELLİK (20 PUAN)		
Uygulamaya devam, zaman yönetimi ve uygulama dosyası tesliminde titizlik	3	
Kurum kurallarına, mesleki kılık-kıyafet standartlarına uyum	3	
Yaşlı bireyin haklarına, özerkliğine ve mahremiyetine saygı gösterme	3	
Sorumluluk alma ve aktif rol üstlenme	3	
Mesleki kimlik, tutum ve Gerontoloji vizyonunu doğru yansıtacak davranış geliştirme	2	
Kanıta dayalı bilgi ve bilimsel literatür kullanımı	2	
Öğrenmeye istekli ve gelişime açık olma	2	
Sahada gelişen ani sorunlarda kriz yönetimi, problem çözme ve yaratıcı düşünme becerisi	2	
TOPLAM	100	

Sorumlu Öğretim Elemanı

Ad-Soyad: _____

İmza: _____

T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
GERONTOLOJİ BÖLÜMÜ KLİNİK/SAHA UYGULAMALARINA İLİŞKİN USUL
VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu usul ve esasların amacı, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Gerontoloji Bölümü öğrencilerini kapsayan klinik/saha uygulamalarının içerik, hedef ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu usul ve esaslar Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Gerontoloji Bölümü müfredatında yer alan mesleki uygulama derslerinin yürütülmesine ilişkin esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu usul ve esaslar “Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği”, “Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönergesi”, “5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu” ile Burdur İl Sağlık Müdürlüğü ve Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi arasında imzalanan uygulama protokollerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu usul ve esaslarda geçen;

- a) **Fakülte:** Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi’ni,
- b) **Dekan:** Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı’nı,
- c) **Bölüm:** Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Gerontoloji Bölümü’nü,
- ç) **Bölüm Başkanı:** Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Gerontoloji Bölüm Başkanı’nı,
- d) **Bölüm Kurulu:** Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Gerontoloji Bölüm Kurulu’nu,
- e) **Uygulamalı Eğitimler Komisyonu:** Gerontoloji programında yer alan mesleki uygulamaların koordinasyonunu sağlayan Uygulamalı Eğitimler Komisyonu’nu,
- f) **Uygulamalı Eğitimler Komisyon Sekreteri:** Uygulamalı eğitime ilişkin yazışma, kayıt, belge ve koordinasyon işlemlerini yürüterek Uygulamalı Eğitimler Komisyonu’na destek sağlayan öğretim elemanını,
- g) **Uygulama Yürütücüsü / Sorumlu Öğretim Üyesi/ Elemanı:** Gerontoloji programında yer alan uygulamalı derslerin yürütülmesi için görevlendirilen; uygulama alanlarında öğrenciye rehberlik eden, öğrencinin mesleki bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını gözlemleyen, performansını önceden belirlenmiş ölçütler doğrultusunda değerlendiren öğretim elemanını,
- ğ) **Klinik/Saha Sorumlusu / Kurum Sorumlusu:** Uygulama yapılan alanlarda öğrencinin öğrenme sürecine rehberlik eden, uygulamalara katılımını destekleyen, mesleki gelişimini izleyen, sorumlu öğretim üyesi/elemanı ile iş birliği yapan ve öğrencinin performansını değerlendiren yetkili personeli ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Uygulamalı Eğitimler Komisyonu Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 5 – (1) Uygulamalı Eğitimler Komisyonu'nun görev, yetki ve sorumlulukları aşağıda sıralanmıştır.

- a) Uygulamalı Eğitimler Komisyon Başkanı öncülüğünde bölüm öğretim elemanları arasından Uygulamalı Eğitimler Komisyonu'nu oluşturur.
- b) Uygulama ile ilgili toplantıların düzenlenmesinden, öğretim elemanlarına duyurulmasından, toplantı kararlarının yazılmasından, ilgililere iletilmesinden ve gerekli belgelerin imzalatılarak arşivlenmesinden Komisyon Başkanı sorumludur.
- c) Komisyon Başkanı öncülüğünde uygulamadan sorumlu öğretim elemanı uygulama planını yapar.
- ç) Uygulamanın yapılacağı kurum, kuruluş, ve klinik alanları ile gerekli iletişim ve yazışmalar Bölüm Başkanlığı ile yazışmaları yürütür.
- d) Gerontoloji programında yer alan uygulamalı dersleri “Gerontoloji Bölümü Klinik/Saha Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar” kapsamında yürütülmesinden sorumludur.
- e) Uygulama öncesinde görevli öğretim elemanlarına uygulamanın yürütülme süreci hakkında bilgilendirme yapar.
- f) Dönem sonunda uygulamadan sorumlu öğretim elemanları tarafından uygulamaya ilişkin öğrencilerle yapılan geri bildirim toplantılarına ait sonuçları toplar ve raporlar.

Uygulamalı Eğitimler Komisyon Sekreterinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 6 – (1) Uygulamalı Eğitimler Komisyon Sekreteri görev yetki ve sorumlulukları aşağıda sıralanmıştır.

- a) Uygulama alanları ile ilgili kurumlarla imzalanan protokoller kapsamında istenilen belgelerin öğrencilere duyurulması ve düzenli bir şekilde toplamak uygulama dosyalarının hazırlanması ve resmi yazışmalar için gerekli sürecin yürütülmesi,
- b) Uygulama öğrenci devam listelerinin hazırlanması, uygulama bitiminde toplanması, devamsızlıkların hesaplanması ve aylık puantajların hazırlanarak gerekli raporun Uygulamalı Eğitimler Komisyonu'na resmi olarak sunulması,
- c) Ders sonunda uygulamaya ilişkin öğrenci geri bildirimlerinin toplanmasından, rapor haline getirilmesinden ve komisyona sunulmasından,
- ç) Öğrencilerin yaşadığı iş kazalarının Fakülteye bildirilmesinden sorumludur.

Uygulama Yürütücüsü/Sorumlu Öğretim Üye/ Elemanı Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 7 – (1) Uygulama Yürütücüsü/Sorumlu Öğretim Üye/Elemanı görev, yetki ve sorumlulukları aşağıda sıralanmıştır.

- a) Öğrencileri klinik/saha uygulamasıyla ilgili ilke ve sorumlulukları, uygulama alanları, uygulama takvimi, uygulama süresi ve kurallar hakkında bilgilendirme yapar.
- b) Klinik/saha uygulamaları sırasında öğrencilere rehberlik ve danışmanlık sağlar, eğitim verir ve uygulamaları kolaylaştırır, uygulama başlangıcında öğrencilere oryantasyon eğitiminin yapılması için gerekli hazırlıkları yapar.
- c) Öğrenci çalışmalarını mesleki uygulama kılavuzu ve ilgili değerlendirme kriterleri doğrultusunda denetler ve değerlendirir.
- ç) Öğretim üyesi/elemanının bulunmadığı uygulama alanlarında öğrenciden sorumlu klinik/saha sorumlusu/kurum sorumlusunun öğrenci uygulamalarını değerlendirmesine ilişkin formları hazırlar, uygulama sonrası bu formları değerlendirir.
- d) Öğrenci uygulamalarına ilişkin her türlü belgenin eğitim-öğretim yılı sonuna kadar saklanması ve arşivlenmesini sağlar.

- e) Uygulamada karşılaşılan aksaklıkları ele alır, çözümünü için ilgili kişilerle görüşür (klinik ya da sahadaki yetkili kişiler vb.) ve durumu Uygulamalı Eğitimler Komisyonu'na iletir.
- f) Öğrencilerin uygulama notlarını akademik takvime uygun olarak öğrenci bilgi sistemine girer.

Klinik/Saha Sorumlusu / Kurum Sorumlusunun Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 8 – (1) Klinik/saha sorumlusu / kurum sorumlusunun görev, yetki ve sorumlulukları aşağıda sıralanmıştır.

- a) Klinik/saha sorumlusu/kurum sorumlusu; öğrencilerin mesleki etik ve uygulama standartlarına uygun olarak kurumdaki eğitim süreçlerine rehberlik eder, uygulamalara katılımını destekler, mesleki gelişimini izler, sorumlu öğretim üyesi/elemanı ile sürekli işbirliği içinde çalışır ve değerlendirme formlarını doldurarak ilgili öğretim elemanına iletir.

Öğrencinin Klinik/Saha Uygulamalarında Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 9 – (1) Öğrencinin görev, yetki ve sorumlulukları aşağıda sıralanmıştır.

- a) Öğrenci, 3. Sınıf ve 4. Sınıflarda yer alan uygulamalı dersler kapsamında, her yarıyıl 14 hafta süreyle haftada 8 saat uygulama yapmak zorundadır.
- b) Öğrencinin toplam uygulama süresinin %20'sine kadar devamsızlık hakkı bulunmaktadır. Toplam uygulama süresinin %20'sini aşan devamsızlık durumunda ders başarısız olarak değerlendirilir ve aşan süreler için telafi uygulaması yapılmaz.
- c) Burdur İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı sağlık kuruluşlarında uygulama yapacak öğrencilerin, ilgili mevzuat ve kurum düzenlemeleri doğrultusunda İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimini tamamladıktan sonra uygulamaya başlar.
- e) Öğrenci, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. maddesi gereğince uygulamayı sürdükleri sağlık kuruluşunda çalışma, disiplin ve iş güvenliği ile ilgili kurallara uymak zorundadır. Uygulama süresince ilgili mevzuat kapsamında disiplin suçu teşkil eden fiil ve davranışlarda bulunmasının, siyasal ve sendikal faaliyetlere katılmasının disiplin hükümleri çerçevesinde değerlendirileceğini kabul eder.
- f) Öğrenci; uygulamalarını sorumlu öğretim elemanı tarafından belirlenen rotasyon planına, uygulama tarih, yer ve saatlerine uygun olarak yürütmek; uygulama kapsamında kendisinden beklenen görev ve yükümlülükleri, değerlendirme ölçütlerini ve uygulamaya ilişkin kuralları öğrenmek ve bunlara uygun hareket etmekle yükümlüdür.
- g) Öğrenci, Bölüm Başkanlığı tarafından belirlenen üniforma ve uygulama yaka kartını uygulama başlamadan önce temin etmek ve uygulama süresince kurumun belirlediği kılık-kıyafet kurallarına uygun olarak kullanmakla yükümlüdür.
- ğ) Öğrenci, uygulama yaptığı alanda karşılaştığı sorunları, olağan dışı durumları, riskleri ve mesleki sınırlarını aşan hususları gecikmeksizin sorumlu öğretim elemanına bildirir.
- h) Uygulama sırasında cep telefonu, cep bilgisayarı vb. elektronik cihazları kapalı/sessiz konumunda bulundurur.
- ı) Öğrenci; Burdur İl Sağlık Müdürlüğü ve uygulama yapılan kurum/kuruluş tarafından belirlenen bilgi güvenliği, hasta mahremiyeti, hasta hakları ve gizlilik kurallarına uymakla yükümlüdür. Uygulama sürecinde edindiği hasta ve kuruma ilişkin bilgi ve belgeleri üçüncü kişilerle paylaşamaz. Uygulama sırasında elde edilen fotoğraf, video, ses kaydı, belge ve benzeri içerikleri sosyal medya veya diğer dijital platformlarda yayımlayamaz ve paylaşamaz. Öğrenci, uygulama öncesinde ilgili kurum tarafından verilen Gizlilik Sözleşmesini imzalayarak Uygulama Eğitim Komisyonuna teslim eder.
- i) Yemek ihtiyaçlarını kendi imkanlarıyla karşılar.
- j) Öğrenci, uygulama yaptığı kurum tarafından kendisine bildirilen görev ve kurallara aykırı davranışlarda bulunması hâlinde, uygulama yapılan kurumun talebi ve Fakülte/ilgili yönetim

makamlarının deęerlendirmesi doęrultusunda, uygulama eęitiminin sonlandırılması da dâhil olmak üzere gerekli tedbirlerin alınabileceğini kabul eder.

k) Öğrenci, İl Sağlık Müdürlüğü tarafından belirlenen ve bölüm tarafından duyurulan belgeleri, uygulama dersinin başlangıç tarihinden en az 15 gün önce eksiksiz olarak tamamlayarak Uygulamalı Eęitimler Komisyon Sekreterliğine teslim etmekle yükümlüdür.

l) Öğrenci, yaşlı bireyin fiziksel, psikolojik ve sosyal özelliklerini dikkate alarak doęru ve yeterli veri toplamak, bireyin gereksinimlerini bütüncül bir yaklaşımla deęerlendirmek ve uygun gerontolojik deęerlendirme araçlarını kullanmakla yükümlüdür.

m) Öğrenci, gerontolojik deęerlendirme sonucunda yaşlı bireyin sorun ve gereksinimlerini belirler; ilgili hedefleri oluşturur ve sorumlu öğretim elemanının gözetim ve yönlendirmesi doęrultusunda gereksinimlere uygun gerontolojik müdahale ve uygulamaları planlar, yürütür ve sonuçlarını deęerlendirir.

n) Öğrenci; yaşlanma sürecinde sağlığın korunması ve geliştirilmesi, hastalıkların önlenmesi, yaşlı sağlığı ve gerontolojik teorilere ilişkin edindięi teorik bilgi ve becerileri mesleki uygulama alanlarında etkin ve işlevsel biçimde kullanır. Yaşlı bireyin gereksinimlerini bütüncül bakış açısıyla deęerlendirir ve gerekli durumlarda yaşlı birey, ailesi ve bakım verenlere eęitim ve danışmanlık sağlar.

o) Öğrenci, gerontoloji alanına özgü bilgi ve becerilerini kullanarak yaşlı bireylerin aktif ve sağlıklı yaşlanmasını destekleyici bireysel ve grup aktivitelerini planlar ve uygular.

ö) Öğrenci uygulama sırasında yaşlı bireylerin özel yaşamına, kişisel alanına, mahremiyetine, haklarına ve özerkliğine saygı göstermekle yükümlüdür.

p) Öğrenci, mesleki uygulama süresince gerontoloğun görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde hareket eder; tıbbi tanı koyamaz, tedavi düzenleyemez ve yetkisi kapsamında olmayan tıbbi girişimlerde bulunamaz.

r) Alandaki sağlık ekibi profesyonelleriyle iş birliği içinde aktif katılım sağlayarak çalışır.

s) Öğrenci, uygulama dosyasını, vaka analizlerini, gerontolojik deęerlendirme kayıtlarını ve saha raporlarını sorumlu öğretim elemanının belirledięi usul, biçim ve tarihe uygun olarak eksiksiz ve zamanında hazırlamak ve teslim etmekle yükümlüdür.

ş) Öğrenci, uygulama süresince gerçekleştirdięi faaliyetlerde kanıta dayalı bilgi ve bilimsel literatürden yararlanır; etik deęerlere, öğrenmeye ve mesleki gelişime açık bir tutum sergiler.

t) Öğrenci, uygulama süresince kendisinin mesleki bilgi, beceri ve sınırlılıklarının farkında olarak gerektiğinde yardım ve danışmanlık talep eder ve yürüttüğü uygulamalara ilişkin öz deęerlendirme yapar.

MADDE 10 – (1) Müfredat kapsamında yürütölen uygulama dersleri, 3308 sayılı Mesleki Eęitim Kanunu kapsamında “staj” veya “iş yeri uygulaması eęitimi” niteliğinde olmadığından, öğrenci bu uygulamalar karşılığında uygulama yaptığı kurumdan herhangi bir ücret veya ödeme talep edemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Öğrencinin Klinik/Saha Uygulamalarında Uyması Gereken Kurallar

Uygulama Kuralları

MADDE 11 – (1) Öğrencinin klinik/saha uygulamasında uymakla yükümlü olduęu kurallar şunlardır:

a) Öğrenci, uygulama süresince Gerontoloji Bölümü Mesleki Uygulama Dersi Kılavuzu’nun “Mesleki Uygulama Dersi Uygulama Alanları ve İlkeleri” başlığı altında belirlenen ilke ve

kurallara uymakla ve uygulama yapılan kurum/kuruluşun ilgili kurallarına uymakla yükümlüdür.

b) Öğrenciler, uygulama öncesinde Gerontoloji Bölümü Mesleki Uygulama Dersi Kılavuzu'nda yer alan "Mesleki Uygulama Dersi Uygulama Alanları ve İlkeleri" metnini okuyup imzalayarak sorumlu öğretim elemanına teslim eder.

c) Uygulamalar, Uygulamalı Eğitimler Komisyonu tarafından hazırlanan uygulama planı ve rotasyonunda belirlenmiş tarih, saat ve yerde yürütülür. Öğrenci, uygulamaya başlangıç ve uygulamadan çıkış saatlerine uymak ve devam durumunun doğru şekilde kayıt altına alınmasını sağlamakla yükümlüdür.

d) Öğrencinin uygulama gününün yalnızca bir bölümüne katılması hâlinde, uygulamanın bütünlüğü esas alınır. Öğleden önce uygulamaya katılmayan öğrenci, aynı gün öğleden sonra uygulamaya katılamaz ve söz konusu gün tam gün devamsızlık olarak değerlendirilir.

e) Öğrenci, sorumlu öğretim elemanının ve gerektiğinde uygulama birim sorumlusunun bilgisi ve izni olmaksızın uygulama alanından ayrılamaz, uygulama alanını değiştiremez veya uygulamayı terk edemez.

f) Hastalık veya acil durumlardaki mazeretlere ilişkin resmî belgeler (sağlık raporu vb.) 3 iş günü içinde Bölüm Başkanlığına sunulmalıdır. Öğrencinin raporlu olduğu günler devamsızlık süresine dahildir.

g) Öğrenci uygulama saatleri içerisinde misafir kabul edemez ve uygulama alanına başka bir bölümden veya sınıftan öğrenciyi yetkisiz şekilde getiremez.

ğ) Öğrenci, uygulamaya alkol, uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin etkisi altında gelemez ve bu şekilde uygulamaya devam edemez.

h) Öğrenci, uygulama yaptığı kurumun çalışma, disiplin, güvenlik ve işleyiş kurallarına uyar; kurumun çalışma düzenini aksatacak davranışlardan kaçınır.

ı) Kurum çalışanlarına, yaşlı bireylere, hastalara, diğer hizmet alan bireylere ve uygulama arkadaşlarına karşı saygılı ve mesleki etik ilkelere uygun davranır.

i) Kurum içinde ve kapalı/açık uygulama alanlarında tütün ve tütün ürünleri kullanılamaz.

j) Uygulama sırasında kullanılan araç, gereç ve kurum kaynakları özenli ve amacına uygun şekilde kullanılır. Kuruma ait hiçbir belge, kayıt, araç, gereç veya materyal yetkili izin olmaksızın uygulama alanı veya kurum dışına çıkarılamaz.

k) Öğrenci, uygulama yapılan kurum tarafından belirlenen enfeksiyon kontrolü, hijyen ve iş güvenliği kurallarına uyar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Düzenleme, Yürütme ve Değerlendirme

Klinik/Saha Uygulamasının Düzenlenmesi, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi

MADDE 12 – (1) Öğrenciler, klinik/saha uygulamalarını Gerontoloji Bölümü Eğitim-Öğretim Planı kapsamında gerçekleştirir. Klinik/saha uygulamalarının planlanması, uygulanması, koordinasyonu, izlenmesi, geliştirilmesi ve değerlendirilmesine ilişkin çalışmalar, Gerontoloji Bölüm Başkanlığı sorumluluğunda Uygulamalı Eğitimler Komisyonu tarafından yürütülür.

(2) Klinik/saha uygulamaları, sorumlu öğretim üyesi/elemanı ve klinik/saha ve kurum sorumlusu iş birliği ile yürütülür.

(3) Klinik/saha uygulamaları öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumlarının değerlendirilmesi; dersin öğrenme çıktıları, program yeterlilikleri ve belirlenen ölçme-değerlendirme kriterleri doğrultusunda ilgili öğretim üyesi/elemanı tarafından yapılır. Klinik/saha ve kurum sorumlularının değerlendirmeleri öğrencinin uygulama performansının belirlenmesinde dikkate alınır.

Dersin Değerlendirilmesi

MADDE 13 – (1) Gerontolojide Mesleki Uygulama I, II, III ve IV dersleri kapsamında öğrenciler, her yarıyıl belirlenen uygulama alanlarında rotasyona tabi tutulur. Her rotasyonun sonunda öğrencinin performansı değerlendirilerek bir uygulama notu verilir. Ara sınav tarihine kadar tamamlanan rotasyonlara ilişkin uygulama notlarının aritmetik ortalaması alınarak dersin ara sınav notu olarak; ara sınav ile final sınavı arasındaki dönemde tamamlanan rotasyonlara ilişkin uygulama notlarının aritmetik ortalaması ise final notu olarak öğrenci bilgi sistemine girilir.

(2) Uygulamadan başarısız olan öğrenci, ilgili dersin uygulamasını bir sonraki eğitim-öğretim döneminde tekrar etmek zorundadır.

Yürürlük ve Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu usul ve esaslar Sağlık Bilimleri Fakülte Kurulu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 15 – (1) Bu usul ve esas hükümleri Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Gerontoloji Bölüm Başkanı tarafından yürütülür.

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
GERONTOLOJİ BÖLÜMÜ
MESLEKİ UYGULAMA DERSİ KILAVUZU

Burdur, 2026

Sevgili Öğrencimiz,

Mesleki Uygulama Dersi kapsamında; gerontoloji lisans eğitiminiz boyunca edindiğiniz kuramsal bilgi, beceri ve mesleki değerleri uygulama ortamına aktarabilmeniz, yaşlı bireyleri biyolojik, psikolojik, sosyal ve çevresel boyutlarıyla bütüncül bir yaklaşımla değerlendirebilmeniz ve gerontologluk mesleğinin gerektirdiği profesyonel tutum ve becerileri geliştirebilmeniz amaçlanmaktadır.

Bu uygulama süreci, yaşlı bireylerin farklı yaşam alanlarını ve gereksinimlerini yerinde gözlemlemenize, edindiğiniz bilgileri gerçek yaşam koşullarında kullanmanıza ve yaşlı birey, ailesi ve ilgili profesyonellerle etkili iletişim kurarak ekip çalışması deneyimi kazanmanıza olanak sağlayacaktır. Uygulama sürecinde yaşlı bireyin bağımsızlığının, yaşam kalitesinin, işlevselliğinin ve iyilik hâlinin desteklenmesi temel yaklaşımınız olacaktır.

Bu kılavuz, Mesleki Uygulama Dersinin yürütülmesine ve değerlendirilmesine ilişkin gerekli açıklamaları, uygulama sürecinde uyulması gereken kuralları, öğrencilerin sorumluluklarını ve kullanılacak ilgili formları kapsamaktadır. Uygulama boyunca, sizlere Gerontoloji Bölümü öğretim elemanları rehberlik edecek ve mesleki gelişiminizi destekleyecektir.

Uygulama sürecinde edineceğiniz her deneyimin, yalnızca mesleki bilgi ve becerilerinizi geliştirmekle kalmayıp aynı zamanda yaşlanma ve yaşlılık olgusunu daha yakından anlamanıza, yaşlı bireyin yaşamına bütüncül bir bakış açısıyla yaklaşmanıza ve gerontolog kimliğinizi güçlendirmenize katkı sağlamasını diliyoruz.

Bu kılavuzun, mesleki uygulama süreciniz boyunca sizlere yol gösteren, öğrenmenizi destekleyen ve uygulama deneyiminizi daha anlamlı hâle getiren bir kaynak olması dileğiyle başarılar dileriz.

İÇİNDEKİLER

1. Mesleki Uygulama Dersi Uygulama Alanları ve İlkeleri
2. Mesleki Uygulama Dersi Birey Değerlendirme Rehberi
3. Mesleki Uygulama Dersi Öğrenci Değerlendirme Formları

MESLEKİ UYGULAMA DERSİ UYGULAMA ALANLARI

Gerontoloji Bölümü Mesleki Uygulama Dersi uygulama alanları Burdur Devlet Hastanesi, Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Burdur Hilmi-Hafize Evin Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi, Burdur Belediyesi Berberoğlu Vakfı Huzurevi, Burdur İl Sağlık Müdürlüğü Sağlıklı Hayat Merkezi ve MAKÜ 60+ Tazelenme Üniversitesi'dir.

MESLEKİ UYGULAMA DERSİNDE UYULMASI GEREKEN KURALLAR

1. Uygulama Saatleri

- Uygulama başlangıç saati **08.30**, bitiş saati **16.00**'dir.
- Öğrenciler uygulama alanında en geç saat **08.30**'da hazır bulunmalıdır.
- Öğle arası 12.00-13.30 arasındadır. Bu saatler farklı kurumlardaki çalışma düzenine göre değişebilir.
- Uygulamada öğretim elemanının uygun görmesi durumunda çay/kahvaltı saatlerine karar verilir.
- Öğrenciler uygulama saatleri boyunca görev alanında kalmak zorundadır. Öğrenci, öğretim elemanının bilgisi olmadan uygulama alanından ayrılamaz.

2. Uygulama Değerlendirme ve Devam Zorunluluğu

- Mesleki Uygulama Dersi'nin değerlendirilmesi; Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Uygulamalı Derslere İlişkin Yönerge hükümlerine göre yapılır.
- Uygulamasına ilişkin ders değerlendirmesinin yapılabilmesi için MAKÜ eğitim-öğretim lisans yönetmeliğine göre uygulamanın %80'ine devam etmek zorundadır. Mazeretli devamsızlıklar için resmi belge sunulmalıdır. Raporlu olduğu günler devamsızlığa dahildir.
- Uygulamaya öğleden önce gidilmediyse (öğleden sonra devam etmek yasaktır), o gün tam gün devamsızlık sayılacaktır. Uygulamanın bütünlüğü açısından gün bölerek devamsızlık yapılamaz.
- Devamsızlık hakkının aşılması durumunda öğrenci uygulama dersinden başarısız sayılır.
- Uygulama devam-devamsızlık çizelgeleri düzenli olarak doldurulmalı ve imzalanmalıdır.
- Uygulama saatlerine zamanında giriş ve çıkış yapılmalı, devam durumu kayıt altına alınmalıdır.
- Öğrenciler uygulama saatlerinde misafir kabul edemez. Uygulamaya başka bir bölümden ya da sınıftan arkadaş getirmek yasaktır.
- Uygulamaya alkol, madde vs. alarak gitmek ya da devam etmek yasaktır.

3. Kılık Kıyafet Düzeni ve Forma Bütünlüğü

- Öğrenciler uygulama süresince gerontoloji mesleği için belirlenen resmi uygulama kıyafetini giymeli, kişisel bakımına özen göstermeli ve düzenli bir görünüm sergilemelidir.
- Ayakkabı olarak yalnızca beyaz, lacivert veya siyah spor ayakkabı kullanılabilir. Sandalet, terlik, bot vb. uygun değildir.
- Üst formanın içine ihtiyaç hâlinde yalnızca uzun kollu lacivert/siyah/beyaz body giyilebilir. Forma üzerine lacivert/siyah renkte, uygun boyut ve görünüşte hırka kullanılabilir.

- Eşarp kullanan öğrenciler siyah, beyaz ve lacivert renkleri tercih etmeli; şal formunda eşarp kullanılmamalıdır. Bone kullanılacaksa, formaya uygun renkte olmalıdır.
- Her öğrencinin yakasında öğrenci kimlik kartı görünür şekilde uygulamaya gelmelidir. Öğrenci kimliğinin üniforma üzerine takılması zorunludur. Tüm öğrenciler uygulama boyunca öğrenci kimlik kartlarını görünür şekilde taşımak zorundadır.
- Uygulama saatleri süresince forma bütünlüğüne uyulması zorunludur. Uygun olmayan forma/görünümle gelen öğrenci uygulamaya alınmaz.
- **Erkek öğrenciler;** günlük sakal tıraşı düzenli olmalı; saçlar uzun ise toplanmalıdır. Tırnaklar temiz ve kısa olmalıdır.
- **Kız öğrenciler;** Saçlar toplu, bağlı veya örgülü olmalıdır. Dağınık saç kabul edilmez. Aşırı makyajdan kaçınılmalı; tırnaklar temiz ve kısa olmalı; oje, takma/protez tırnak kullanılmamalıdır.
- Öğrenciler alyans dışında yüzük takamaz; bilekte saat dışında takı bulunamaz; kolye takılamaz.
- Küpe veya piercing yalnızca küçük top şeklinde ve minimal boyutta olabilir.

NOT: Uygulamadan sorumlu hoca'nın bu kurallara uymayan öğrencileri uygulamaya almama yetkisi bulunmaktadır.

4. Kurum İçindeki Davranış Kuralları

- Kurum içinde ve çevresinde sigara içilmesi yasaktır.
- Öğrenci sorumlu öğretim elemanına ve birim sorumlusuna haber vermeden kendi görevli olduğu uygulama alanından izinsiz ayrılmamalıdır. Zorunlu durumlarda uygun görülürse sorumlu öğretim elemanlarından kısa süreler için izin alabilirler. Uygulama alanını değiştiremez ve terk edemezler.
- Kurum çalışanlarına, yaşlı bireylere, hastalara ve diğer hizmet alan bireylere karşı saygılı davranılmalıdır.
- Kurumun çalışma düzenini aksatabilecek davranışlardan kaçınılmalıdır.
- Kurum personeli ile etkili iletişim ve iyi iş birliği içinde çalışılmalıdır.
- Uygulama alanında kişisel cep telefonu kullanımı yasaktır. Cep telefonu sessiz konumda tutulur, yalnızca sorumlu öğretim elemanının izniyle ve eğitim amacıyla kullanılabilir.
- Uygulama yaptıkları süre içinde birimde uygulanmakta olan çalışma ve disiplin düzenine uymakla yükümlüdürler.
- Öğrenciler, uygulama alanlarındaki her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına azami özen göstermekle yükümlüdür. Bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden doğacak her türlü sorumluluk öğrenciye aittir.
- Öğrenci uygulamalarda acil durum dışında planlı ve randevulu poliklinik muayenesine gidemez. Uygulama günleri dışındaki bir günde randevu planları yapılmalıdır.

5. Mesleki Etik ve Gizlilik

- Yaşlı bireylerin ve hastaların kişisel bilgilerinin (ad, soyad, kimlik no) gizliliği korunmalıdır.
- Kurumdan izin alınmadan fotoğraf, video veya ses kaydı alınmamalıdır.
- Hiçbir belgeyi, araç ve gereci klinik/kurum dışına çıkaramaz.
- Hizmet alan bireylerin özel yaşamına ve mahremiyetine saygı gösterilmelidir.
- Etik ilkelere aykırı davranışlardan kaçınılmalıdır.

6. İş Sağlığı ve Güvenliği

- Kurumun iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uyulmalıdır.
- Acil durumlarda kurum sorumlularının yönlendirmeleri takip edilmelidir.
- Risk oluşturan durumlar (delici-kesici alet yaralanması, kaza vb.) derhal kurum sorumlusuna ve sorumlu öğretim elemanına bildirilmelidir.
- Enfeksiyon kontrolü ve hijyen kurallarına dikkat edilmelidir.

7. Uygulama Dosyası ve Raporlama

- Uygulama süresince yapılan çalışmalar düzenli olarak kayıt altına alınmalıdır.
- Her rotasyon sonunda öğrenciler tüm kayıtlarını haftalara göre dosyalayarak dersin uygulama sorumlu öğretim elemanının belirlediği sayıda ve sürede uygulama yürütücüsüne teslim etmekle sorumludurlar. Kayıtları ile birlikte kendi değerlendirmesini yapıp imzaladığı “Öğrenci Değerlendirme Formu”nu da dosyasına ekler.

8. Uygulama Alanlarına Özgü Kurallar

- Uygulamanın başlangıcında grup lideri belirlenir. Grup lideri, grup ile öğretim elemanı arasındaki iletişimi yönetmekten sorumludur.
- Yaşlı bireye gerontolojik değerlendirme yaparken, gerontolojik birey değerlendirme rehberi doğrultusunda multidisipliner iş birliği içinde bütüncül bir değerlendirme yapmalıdır.
- Uygulama alanlarında hasta güvenliği ve mahremiyeti öncelikli olarak gözetilmeli; yaşlı bireylerin günlük yaşam düzenlerine saygı gösterilmeli; eğitim, serbest zaman aktiviteleri ve danışmanlık faaliyetlerine aktif olarak katılım sağlanmalıdır.
- Öğrenciler, uygulama esnasında veya bitiminde varsa uygulamaya ilişkin önerilerini Anabilim Dalı Başkanlığına ve/veya Bölüm başkanlığına iletebilirler
- Her öğrenci “Mesleki Uygulama Dersinde Uyulması Gereken Kurallar” formu uygulama başında imzalayarak bir nüshası kendisinde olmak üzere ders hocasına teslim etmelidir

 Yukarıdaki kuralları okudum. Anladım ve kabul ediyorum.

Öğrenci Ad Soyad:

İmza:

**BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ GERONTOLOJİ BÖLÜMÜ MESLEKİ
UYGULAMA DERSİ BİREY DEĞERLENDİRME REHBERİ**

Öğrenci Adı ve Soyadı:

Uygulama Yeri:

I. GENEL TANIMLAYICI BİLGİLER

-YAŞLI BİREYİN;

KODU: XX

Yaşı:

Cinsiyeti:

Medeni Durumu:

Eğitim Durumu:

Mesleği:

Gelir Durumu:

Yaşadığı Yer:

Aile Tipi (Birlikte yaşadığı kişiler):

Sosyal Güvence:

II. SAĞLIK HASTALIK ÖYKÜSÜ

-Hekim tarafından tanı konulmuş herhangi bir hastalığınız var mı?

☐ Hayır

☐ Evet (Belirtiniz):

- Hastalığınız ne zaman başladı?:

-Son Bir Yılda

☐ Düşme öyküsü

☐ Hastaneye yatış öyküsü

☐ Acil servis başvurusu

☐ Cerrahi girişim

☐ Diğer

-Son zamanlarda ailenizde veya yakın çevrenizde sizi duygusal, sosyal ya da ekonomik olarak etkileyen önemli bir olay yaşandı mı?

☐ Hayır

☐ Evet (Belirtiniz):

-Düzenli kullandığınız ilaç sayısı

☐ Yok

☐ 0-4

☐ 5-9

☐ 10 ve üzeri

-Şuan ki şikayetleri:

III: FİZİKSEL DURUM DEĞERLENDİRMESİ

-Yaşam Bulguları

Ateş: Nb: Sol: TA:

Kardiyovasküler Sistem: ☐ Hipertansiyon ☐ Hipotansiyon ☐ Koroner arter hastalığı ☐ Kalp yetmezliği ☐ Aritmi ☐ Kalp kapak hastalığı ☐ Geçirilmiş kalp krizi ☐ Periferik damar hastalığı ☐ Varis ☐ Diğer:

Nörolojik ve Serebrovasküler Sistem: ☐ İnme (serebrovasküler olay) ☐ Geçici iskemik atak (GİA) ☐ Beyin damar tıkanıklığı ☐ Beyin kanaması ☐ Hemipleji ☐ Konuşma bozukluğu ☐ Yutma güçlüğü ☐ Denge ve koordinasyon bozukluğu ☐ Diğer:

Endokrin Sistem: ☐ Diyabet ☐ Hipoglisemi ☐ Hipotiroidi ☐ Hipertiroidi ☐ Guatr ☐ Tiroid nodülü ☐ Böbreküstü bezi hastalığı ☐ Hipofiz bezi hastalığı ☐ Diğer:

Üriner Sistem: ☐ İdrar yolu enfeksiyonu ☐ Üriner inkontinans (idrar kaçırma) ☐ İdrar retansiyonu ☐ Böbrek taşı ☐ Kronik böbrek hastalığı ☐ Böbrek yetmezliği ☐ Prostat büyümesi ☐ Sık idrara çıkma ☐ Gece idrara çıkma (noktüri) ☐ Diğer:

Gastrointestinal Sistem: ☐ Gastroözofageal reflü ☐ Gastrit ☐ Peptik ülser ☐ Hemoroid ☐ İrritabl bağırsak sendromu ☐ Karaciğer hastalığı ☐ Safra kesesi hastalığı ☐ Diğer:

Bağırsak alışkanlıkları: () Normal () Ostomi: **Torba değişim:**...../gün () Alt Bezi: **Sıklığı :**gün () Konstipasyon () İnkontinans (fekal) () Diyare () Mena () Laksatif Kullanımı :.....Son Defekasyon Tarihi :.....

Mesane alışkanlıkları : () Normal: **Sıklığı**..... kez/gün () Foley sonda:..... ml/gün () Alt bezi: **Sıklığı:**....bez/gün () Nefrostomi:..... ml/gün () Sistostomi: ml/gün () Üreterostomi ml/gün **Rengi:**..... () Hematüri () Anüri () Oligüri () Poliüri () Pollaküri () Noktüri () Dizüri () Ürostomi () İnkontinans (üriner) () Diyaliz () **Diüretik Kullanımı :**.....

Solunum Sistemi: ☐ Astım ☐ Kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOAH) ☐ Kronik bronşit ☐ Amfizem ☐ Pnömoni ☐ Tüberküloz ☐ Dispne (nefes darlığı) ☐ Öksürük ☐ Balgam ☐ Oksijen kullanımı ☐ Uyku apnesi ☐ Akciğer kanseri ☐ Diğer:

Kas-İskelet Sistemi: ☐ Osteoporoz ☐ Osteoartrit (kireçlenme) ☐ Romatoid artrit ☐ Bel/boyun fıtığı ☐ Eklem ağrısı ☐ Kırık öyküsü ☐ Eklem protezi ☐ Yürüme güçlüğü ☐ Diğer:

Sinir Sistemi: ☐ Demans ☐ Alzheimer hastalığı ☐ Parkinson hastalığı ☐ Epilepsi ☐ Periferik nöropati ☐ Tremor ☐ Baş dönmesi ☐ Denge bozukluğu ☐ Diğer:

Duyu Sistemleri: ☐ Görme bozukluğu ☐ Katarakt ☐ Glokom ☐ İşitme kaybı ☐ İşitme cihazı kullanımı ☐ Gözlük kullanımı ☐ Tat alma bozukluğu ☐ Koku alma bozukluğu ☐ Diğer:

Hematolojik Sistem : ☐ Anemi ☐ Demir eksikliği anemisi ☐ Kanama bozukluğu ☐ Pıhtılaşma bozukluğu ☐ Trombositopeni ☐ Lösemi ☐ Lenfoma ☐ Multipl miyelom ☐ Antikoagülan (kan sulandırıcı) kullanımı ☐ Diğer:

Bağışıklık Sistemi : ☐ Bağışıklık sistemi yetersizliği ☐ Otoimmün hastalık ☐ Alerji ☐ Tekrarlayan enfeksiyon ☐ Sistemik lupus eritematozus (SLE) ☐ Bağışıklık sistemini baskılayan ilaç kullanımı ☐ Diğer:

Deri ve Doku Bütünlüğü: ☐ Basınç yaralanması Yeri: Evre/kategori: ☐ Cilt kuruluğu ☐ Kaşıntı ☐ Cilt lezyonu ☐ Enfeksiyon ☐ Cerrahi yara ☐ Diyabetik ayak ☐ Ödem ☐ Diğer:

Ağız ve Diş Sağlığı: ☐ Diş kaybı ☐ Diş çürüğü ☐ Diş eti hastalığı ☐ Ağız kuruluğu ☐ Ağız yarası ☐ Çiğneme güçlüğü ☐ Protez diş kullanımı ☐ Diğer:

Beslenme Durumu :

Boy : Kilo : BKIkg/m²
BKİ değerlendirme: () Zayıf () Normal () Fazla kilolu () Obez
Günlük öğün sayısı : Ana Öğün :Ara Öğün :

Zayıf	< 18,5
Normal	18,5 - 24,9
Fazla kilolu	25,0 - 29,9
Obez	> 30

☐ Kendi kendine besleniyor ☐ Yardımla besleniyor ☐ Normal beslenme ☐ Yetersiz beslenme ☐ Tam bağımlı besleniyor ☐ İştahsızlık ☐ Kilo kaybı ☐ Aşırı kilo/obezite ☐ Çiğneme güçlüğü ☐ Yutma güçlüğü ☐ Özel diyet uyguluyor ☐ Oral beslenme ☐ Enteral beslenme (NG/PEG) ☐ Parenteral beslenme ☐ Besin alerjisi ☐ Son üç ayda istemsiz kilo kaybı ☐ Son dönemde besin tüketiminde azalma ☐ Günlük sıvı alımı yetersiz ☐ Diğer:

Aktivite-Egzersiz: ☐ Bağımsız hareket ediyor ☐ Yardımla hareket ediyor ☐ Harekete tamamen bağımlı ☐ Düzenli egzersiz yapıyor ☐ Egzersiz yapmıyor ☐ Yürüme güçlüğü var ☐ Denge bozukluğu var ☐ Egzersiz sırasında nefes darlığı var ☐ Egzersiz sırasında ağrı var ☐ Baston kullanıyor ☐ Yürüteç kullanıyor ☐ Tekerlekli sandalye kullanıyor ☐ Yatağa bağımlı ☐ Son bir yılda düşme öyküsü var ☐ Diğer:

Uyku-Dinlenme: ☐ Uyku düzeni normal ☐ Uykuya dalmada güçlük ☐ Uykuyu sürdürmede güçlük ☐ Gece sık uyanma ☐ Sabah erken uyanma ☐ Gündüz aşırı uyuma ☐ Uyku apnesi ☐ Horlama ☐ Gece idrara çıkma nedeniyle uyanma ☐ Dinlenmiş uyanma ☐ Dinlenmeden/yorgun uyanma ☐ Uyku ilacı kullanımı ☐ Gündüz dinlenme/uyuma alışkanlığı ☐ Diğer:

Ağrı Durumu: ☐ Ağrı yok ☐ Ağrı var ☐ Akut ağrı ☐ Kronik ağrı ☐ Sürekli ☐ Aralıklı
Ağrının yeri: Süresi: Şiddeti (0–10):
Ağrının günlük yaşama etkisi: ☐ Etkilemiyor ☐ Hareketi etkiliyor ☐ Uykuyu etkiliyor ☐ İştahı etkiliyor ☐
Günlük yaşam aktivitelerini etkiliyor ☐ Sosyal katılımı etkiliyor ☐
Ağrıyı artıran faktörler: Ağrıyı azaltan faktörler:
Ağrıya eşlik eden bulgular: ☐ Bulantı ☐ Kusma ☐ Terleme ☐ Nefes darlığı ☐ Baş dönmesi ☐
Uyuşma/karıncaalanma ☐ Halsizlik ☐ Diğer:
Ağrı kesici kullanımı: ☐ Hayır ☐ Evet, ilacın adı/sıklığı:

Cinsellik ve Üreme Sağlığı: ☐ Cinsel yaşamı aktif ☐ Cinsel yaşamı aktif değil ☐ Cinsel yaşamından memnun ☐ Cinsel istekte azalma ☐ Cinsel işlev sorunu ☐ Cinsel ilişki sırasında ağrı ☐ Vajinal kuruluk ☐ Erektile disfonksiyon ☐ Cinselliği etkileyen hastalık/ilac kullanımı ☐ Mahremiyet sorunu ☐ Bilgi/danışmanlık gereksinimi var ☐ Yanıtlamak istemiyor ☐ Diğer:

-Genel Görünüm, Kişisel Hijyen ve Öz Bakımı Karşılama Durumu

Fizik yapısı ve görünümü: Bireyin kendine bakımı, öz bakımını karşılamada bakım alma durumu, hijyeni (banyo sıklığı, ağız bakımı, diş fırçalama, iç çamaşırı değiştirme sıklığı, mesane ve bağırsak boşaltımından sonra perineyi temizleme yöntemi), yüz ifadesi, yaşında mı yoksa yaşından daha genç ya da daha yaşlı mı görüldüğü, kilosu, gergin, kızgın, kuşkucu, üzgün vb. görünüp görünmediği, postürü, göz ilişkisi kurma biçimi, görüşmeye istekli olup olmaması, duygusal katılımı vb.).

Giyim özellikleri ve özeni: (kıyafet özeni, odasını ve eşyalarını düzenli tutma, giyiminin yaşına, cinsiyetine, soysö-ekonomik durumuna, mevsime uygun olup olmadığı, olağandışı ve uygunsuz giyinip giyinmediğı, uygunsuz takı takma ya da makyaj yapma gibi özelliklerin olup olmadığı)

-Zararlı Alışkanlıkları (Başlama zamanı, miktarı, bırakma durumu vb.)

Sigara İçme Durumu:

Alkol Kullanma Durumu:

Madde Kullanım Durumu:

İlaç Kullanım Alışkanlıkları:

Çay-Kahve:

IV. FONKSİYONEL DEĞERLENDİRME

-Günlük Yaşam Aktiviteleri (Katz Günlük Yaşam Aktiviteleri İndeksi)

-Enstrumental Günlük Yaşam Aktiviteleri (Lawton Ve Brody Enstrumental Günlük Yaşam Aktiviteleri)

-Denge ve Mobilite (Kalk ve Yürü Testi)

-Tedaviye Uyum Sorunu (Hastane kurallarına uyum, ilaç tedavisine uyum, servis içi etkinliklere katılım, sağlık personeliyle iletişim vb.)

☐ Hayır

☐ Evet (Belirtiniz):

V.BİLİŞSEL (KOGNİTİF) DEĞERLENDİRME(Mini Mental Test)

-Bilinç: (açık, bulanık, uykuya meyilli, koma gibi)

-Yönelim (Oryantasyon):

a) Yer:

Örneğın; “Şu an neredesiniz?”, “Hangi hastane?”, “Kaçınca kat” vb. sorular sorulabilir.

b) Zaman:

Örneğın; “Hangi aydayız?, Yıldıayız?, Mevsimdeyız?”, “Bugün ayın kaçı”, “Haftanın hangi günü” vb. sorularla değerdendirilebilir.

c) Kişi:

Örneğın; “Hemşirenizin adı nedir?”, “Ben kimim?” vb. sorular sorulabilir.

-Algılama ve Dikkat: (konulara, uyarılara dikkatini yeterince verip veremediğı, varsanı/halüsinasyon durumu, yanılsama/illüzyon durumu):

Örneğin; “Masanın üzerindeki lere biraz bakın, sonra gözlerinizi kapatın ve bana masanın üzerinde neler olduğunu söyleyin.”, “Gözlerinizi kapatın. Duvarlar ne renk?” vb. “Diğer insanların göremediği/duymadığı birtakım şeyleri gördüğünüz/işittiğiniz oldu mu?”, “Objeleri farklı algıladığınız oluyor mu?” gibi sorular sorulabilir.

-Bellek (Hafıza):

a) Anlık Bellek: (3-5 kelime verilir, ardından tekrar etmesi istenir)

Örneğin; “Söylediğim kelimeleri benden sonra tekrarlayın. Kapı, çanta, elma.” veya “Elliden geriye beşer beşer sayınız.”, “Mehmet isminin harflerini geriye doğru (temhem) söyleyiniz.” vb. sorular sorulabilir.

b) Kısa Bellek: (4 sözcük verilerek (Elma, kalem, ayna, hemşire vb.), bu sözcükleri aklında tutması istenir, 5 dakika sonra tekrar aynı sözcükleri söylemesi istenir)

Örneğin; “Size biraz önce söylediğim üç kelimeyi tekrarlayabilir misiniz?”, “Hastaneye ne zaman geldiniz?”, “Hastaneye kiminle geldiniz?”, “Hangi yıldayız?” vb. sorular sorulabilir.

c) Uzak Bellek: (Doğrulanabilir veya herkes tarafından açıkça bilinen geçmiş olaylar hakkında sorular sorulabilir. Kültür ve eğitim düzeyine dikkat etmek gerekir)

Örneğin; Cumhuriyetin ilanı? “İlkokula ne zaman başladınız?” diye sorulabilir.

-Soyut Düşünme Yetisi

Örneğin; “Damlaya damlaya göl olur ne demek sizce?”, “Ayağını yorganına göre uzat”, “Yuvarlanan taş yosun tutmaz” vb. atasözlerini açıklaması istenebilir ya da “Elmayla portakal arasında nasıl bir benzerlik var”, “Çocukla cüce arasında nasıl bir benzerlik var”, “Şiirle resim arasında nasıl bir fark var” gibi sorular sorulabilir.

-Yargılama (İç Görü): (dış çevrede olup bitenleri doğru olarak algılayabiliyor mu?, Tanısını biliyor mu? Hastalık belirtilerinin farkında mı?

VI. PSİKOLOJİK/RUHSAL DEĞERLENDİRME

-Konuşma ve İlişki Kurma:

a)Göz teması (niteliği ve niceliği):

b) Konuşma ve ses tonu: Konuşmanın düzeni, açıklığı, ses tonu, yöresel şive özellikleri, sorulan sorulara verilen yanıtların uygunluğu, ayrıntıcılık, gevezelik, konu dışı konuşmalar vb.):

c)Sosyabilitesi (normal, çekingen, alıngan, savunucu, ilgisiz, dikkatli, sınırsız, manipulatif vb....):

d)Mimik ve jestler (O sıradaki duygu ve düşünceleriyle uyumu):

-Duygulanım (affect) ve Duygudurum (mood-mizaç):

(Görüşme sırasında duygularını belli etme biçimi ve derecesi). **Örneğin;** “Duygulanım; neşe, öfke, üzüntü, nefret, kin, sıkıntı gibi; duygu durumu ise “normal, olağan sınırlarda / ötimik”, taşkın duygudurum, sıkıntılı-tedirgin

duygudurum, çökkün duygudurum” “Son zamanlarda kendinizi nasıl hissediyorsunuz?” Ne kadar süredir? vb. sorular sorulabilir).

a)Anksiyete: Kendinizi sık sık huzursuz, gergin veya endişeli hissettiğiniz dönemler oluyor mu? (**Geriatrik Anksiyete Ölçeği**)

b)Ölüm Kaygısı: Ölüm veya yaşamın sonlanması ile ilgili duygu ve düşünceleriniz nelerdir?

c)Depresyon: “Kendinizi çökmüş, üzgün ya da çaresiz hissettiğiniz dönemler oluyor mu?”, (**Geriatrik Depresyon Ölçeği**)

-Düşünme

a)Düşünce Süreci ve içeriği: (Düşüncenin hızı, akışı, düzeni ve amaca uygun oluşu (duraklama, yavaşlama, bloklar vb.), bireyin düşüncesinde bulunan konular (sanrı, obsesyon, fobi)

Örneğin; “Saçma olduğunu, yanlış olduğunu bildiğiniz halde tekrarlayan, sizi rahatsız eden ve düşünmeden duramadığınız şeyler var mı?”, “Evden ayrıldıktan sonra kapıları kilitleyip kilitlemediğiniz, ışıkları söndürüp söndürmediğiniz, doğal gazı ya da tüpü kapatıp kapatmadığınız sık sık aklınıza takılır mı? “Özel bir takım güçleriniz, yetenekleriniz ya da becerileriniz var mı?”, “Size bir şekilde zarar vermek isteyen, sizin kötülüğünüzü isteyen insanlar var mı?”, Kendinizi bunları tekrar tekrar kontrol etmek zorunda hisseder misiniz?”, “Belirli bir nesne ya da durumdan aşırı derecede korktuğunuz oluyor mu?” vb. sorular sorularak değerlendirme yapılabilir.

-Davranış

Yürüyüş, el sıkma, Kişiye özgü anormal hareketler, harekette artma, harekette azalma, harekette uygunsuzluk gibi

VII. PSİKOSOSYAL DURUM VE SOSYAL DEĞERLENDİRME

a) Kendini Algılama ve Benlik Kavramı

“Kendinizden ve nasıl bir insan olduğunuzdan söz eder misiniz?”

☐ Kendisine ilişkin algısı olumlu ☐ Kısmen olumlu ☐ Olumsuz ☐ Değerlendirilemedi

☐ Beden görünümünden memnun ☐ Beden görünümünden memnun değil

☐ Yaşlanmaya ilişkin düşünceleri olumlu ☐ Olumsuz ☐ Kararsız

Kendisini nasıl tanımladığı:

Yaşlanmaya ilişkin düşünceleri:

b) Bireye Göre Güçlü Yönleri

“Kendinizde güçlü bulduğunuz özellikler nelerdir?”

☐ Sorun çözebilme ☐ Bağımsızlık ☐ Sabır ☐ İletişim becerisi ☐ Yaşam deneyimi ☐ Manevi güç

☐ Aile/sosyal destek ☐ Diğer:

Açıklama:

c) Bireye Göre Güçlük Yaşadığı Alanlar

“Günlük yaşamınızda zorlandığınız veya desteğe ihtiyaç duyduğunuz alanlar nelerdir?”

☐ Sağlık sorunları ☐ Hareketlilik ☐ Öz bakım ☐ İletişim ☐ Yalnızlık ☐ Ekonomik sorunlar ☐ Karar verme
☐ Sosyal katılım ☐ Diğer:

Açıklama:

d) Ruhsal Durum ve Güvenlik Değerlendirmesi:

☐ Üzüntü/çökkünlük ☐ Umutsuzluk ☐ Kendini değersiz veya başkalarına yük olarak görme ☐ Yaşama isteğinde azalma

Son zamanlarda yaşamaya değmediğini veya ölmüş olmayı düşündüğünüz oldu mu?

☐ Hayır ☐ Evet ☐ Yanıtlamak istemiyor

Kendinize zarar vermeyi ya da yaşamınıza son vermeyi düşündünüz mü?

☐ Hayır ☐ Evet ☐ Yanıtlamak istemiyor

Geçmişte kendine zarar verme/intihar girişimi: ☐ Yok ☐ Var

e) Rol ve İlişkiler

Birlikte yaşadığı kişiler: ☐ Yalnız ☐ Eşiyle ☐ Çocuklarıyla ☐ Akrabalarıyla ☐ Bakım kurumunda ☐ Diğer:

Aile içindeki rolü: ☐ Eş ☐ Anne/baba ☐ Büyükanne/büyükbaba ☐ Bakım veren ☐ Bakım alan

☐ Aile kararlarına katılan ☐ Diğer:

☐ Aile içindeki rollerini sürdürüyor ☐ Kısmen sürdürüyor ☐ Sürdüremiyor
☐ Yakın zamanda rol değişikliği yaşamış ☐ Rol kaybı nedeniyle güçlük yaşıyor
☐ Aile ilişkileri iyi ☐ Aile ilişkileri sınırlı ☐ Aile içi çatışma var
☐ Arkadaş/komşu ilişkileri iyi ☐ Sosyal ilişkileri sınırlı

Bireyin aile ve toplumdaki rolüne ilişkin düşünceleri:

Rol ve ilişkilerinde yaşadığı değişiklikler:

f) Sosyal Etkileşim ve Sosyal Katılım

☐ Çevresindeki kişilerle iletişim kuruyor ☐ İletişim kurmakta zorlanıyor ☐ İletişim kurmaktan kaçınıyor
☐ Ailesi/yakınlarıyla görüşüyor ☐ Arkadaşları/komşularıyla görüşüyor
☐ Kurum çalışanlarıyla iletişim kuruyor ☐ Diğer bireylerle iletişim kuruyor
☐ Sosyal etkinliklere katılıyor ☐ Kısmen katılıyor ☐ Katılmıyor
☐ Kendini yalnız hissediyor ☐ Sosyal izolasyon riski var

Katıldığı sosyal etkinlikler:

İletişimi etkileyen durumlar:

g) Sosyal Destek Sistemleri

“Bir sorun yaşadığınızda yardım isteyebileceğiniz biri var mı?”

☐ Eşi ☐ Çocukları ☐ Akrabaları ☐ Arkadaşları ☐ Komşuları ☐ Bakım veren kişi ☐ Kurum çalışanları ☐ Yardım isteyebileceği kişi yok

En fazla destek aldığı kişi:

Aldığı destek türleri: ☐ Duygusal destek ☐ Maddi destek ☐ Bakım desteği ☐ Ev işleri desteği ☐ Ulaşım desteği ☐ Sağlık hizmetlerine erişim desteği ☐ Kurumsal destek ☐ Diğer:

☐ Aldığı desteği yeterli buluyor ☐ Kısmen yeterli buluyor ☐ Yetersiz buluyor

Destek aldığı kurum/kuruluşlar:

h) Değerler, İnançlar ve Kültürel Özellikler

“Yaşamınızda sizin için en önemli olan değerler nelerdir?”

☐ Aile ☐ Sağlık ☐ Bağımsızlık ☐ İnanç/maneviyat ☐ Topluma yararlı olma ☐ Gelenekler

☐ Diğer:

☐ Dini/manevi uygulamaları var ☐ Kültürel uygulamaları var

☐ İnançları sağlıkla ilgili kararlarını etkiliyor

☐ Dini veya kültürel gereksinimleri karşılanıyor ☐ Karşılanmıyor

Sağlık ve hastalığa yüklediği anlam:

Bakım sürecinde dikkate alınmasını istediği değer ve uygulamalar:

ı) Stres ve Stresle Baş Etme

☐ Stres yaşamadığını belirtiyor ☐ Hafif ☐ Orta ☐ Yoğun düzeyde stres yaşıyor

Stres kaynakları: ☐ Sağlık sorunları ☐ Ağrı ☐ Bağımlılık ☐ Yakın kaybı ☐ Yalnızlık ☐ Aile sorunları

☐ Ekonomik sorunlar ☐ Yaşam ortamı değişikliği ☐ Gelecek kaygısı ☐ Diğer:

Strese verdiği tepkiler: ☐ Kaygı ☐ Üzüntü ☐ Öfke ☐ İç kapanma ☐ Ağlama ☐ Uyku değişikliği

☐ İştah değişikliği ☐ Bedensel yakınmalar ☐ Diğer:

Baş etme yöntemleri: ☐ Ailesi/arkadaşlarıyla paylaşma ☐ Profesyonel destek alma ☐ Dua/ibadet ☐

Egzersiz/yürüyüş ☐ Hobi ☐ Gevşeme/nefes egzersizi ☐ Sorundan kaçınma ☐ Sigara/alkol kullanma ☐ Diğer:

☐ Gerektiğinde yardım ister ☐ Yardım istemekte zorlanır ☐ Yardım istemez

☐ Baş etme yöntemlerini yeterli buluyor ☐ Kısmen yeterli buluyor ☐ Yetersiz buluyor

Açıklama:

i) Gelecek Perspektifi ve Bakım Tercihleri

“Geleceğe ilişkin hedefleriniz ve beklentileriniz nelerdir?”

☐ Geleceğe umutla bakıyor ☐ Geleceğe ilişkin kaygıları var ☐ Gelecek planı var ☐ Belirgin bir planı yok ☐ Umutsuzluk ifade ediyor

Bir yıl sonra kendisini nerede/nasıl görmek istediği:

Gerçekleştirmek istediği hedefler:

Geleceğe ilişkin en önemli kaygısı:

Gelecekte bakım gereksinimi oluşursa tercihleri:

☐ Kendi evinde bakım almak ☐ Ailesiyle yaşamak ☐ Profesyonel evde bakım almak ☐ Bakım kurumunda yaşamak ☐ Henüz düşünmemiş ☐ Belirtmek istemiyor ☐ Diğer:

Sağlık kararlarına katılmasını istediği kişi:

Bakım ve tedaviyle ilgili önceden belirttiği tercihleri:

j) Yaşamın Sonuna İlişkin Düşünceler ve Hazırlık

Bu sorular bireyin isteği doğrultusunda, mahremiyet sağlanarak ve duyarlı bir biçimde sorulur.

“Yaşamın son dönemine veya ölüme ilişkin düşüncelerinizi paylaşmak ister misiniz?”

☐ Konuşmak istiyor ☐ Konuşmak istemiyor ☐ Bu konuyu daha önce düşünmemiş

- ☐ Ölümü yaşamın doğal bir parçası olarak kabul ediyor
- ☐ Ölümle ilgili kaygı/korku yaşıyor
- ☐ Ölüm hakkında ailesi/yakınlarıyla konuşmuş
- ☐ Manevi/dinî destek gereksinimi var
- ☐ Ailesiyle vedalaşma veya tamamlamak istediği konular var
- ☐ Gelecekteki bakımına ilişkin isteklerini belirtmiş
- ☐ Sağlık kararlarına katılmasını istediği kişiyi belirlemiş
- ☐ Cenaze/defin işlemlerine ilişkin isteğini belirtmiş
- ☐ Bu konuda bilgi veya profesyonel destek istiyor
- ☐ Diğer:

Yaşamının son döneminde kendisi için önemli olan değerler ve tercihler:

.....

Tamamlamak veya gerçekleştirmek istediği konular:

.....

Destek gereksinimi: ☐ Yok ☐ Aile desteği ☐ Psikolojik destek ☐ Manevi/dinî destek ☐ Sosyal hizmet desteği
☐ Sağlık profesyoneli desteği

VIII. YAŞAM ALANI VE ÇEVRESEL GÜVENLİK DEĞERLENDİRMESİ

Bireyin sürekli yaşadığı yer:

☐ Kendi evi ☐ Yakınının evi ☐ Huzurevi/bakım kurumu ☐ Diğer:

Değerlendirme yöntemi:

☐ Yerinde gözlem ☐ Bireyin beyanı ☐ Yakınının beyanı ☐ Kurum çalışanının beyanı

a) Genel Yaşam Alanı Özellikleri

- ☐ Yaşam alanı temiz ve düzenli
- ☐ Aydınlatma yeterli
- ☐ Isınma ve havalandırma yeterli
- ☐ Gürültü düzeyi uygun
- ☐ Dinlenebileceği uygun bir alan var
- ☐ Kişisel eşyalarına kolayca ulaşabiliyor
- ☐ Mahremiyeti sağlanıyor
- ☐ Yaşam alanında kendisini rahat hissediyor
- ☐ Yaşam alanında kendisini güvende hissediyor
- ☐ Yaşam alanı bireyin gereksinimlerine uygun
- ☐ Değerlendirilemedi

Açıklama:

b) Hareketlilik ve Düşme Güvenliği

- ☐ Yürüme ve geçiş alanları açık
- ☐ Zeminde kayma veya takılma riski yok
- ☐ Sabitlenmemiş halı, paspas veya kablo bulunmuyor
- ☐ Zemin kuru, düzgün ve kaymaz özellikte
- ☐ Eşikler ve seviye farklılıkları güvenli
- ☐ Merdivenlerde korkuluk bulunuyor
- ☐ Koridor ve merdivenlerin aydınlatması yeterli
- ☐ Yatak, sandalye ve koltuk yüksekliği uygun

- ☐ Baston, yürüteç veya tekerlekli sandalye kullanımına uygun alan var
- ☐ Yürüme yardımcısına kolayca ulaşabiliyor
- ☐ Ayağına uygun ve kaymayan ayakkabı/terlik kullanıyor
- ☐ Gece aydınlatması yeterli
- ☐ Düşme riski oluşturan çevresel etken var
- ☐ Değerlendirilemedi

Belirlenen riskler:

c) Banyo ve Tuvalet Güvenliği

- ☐ Banyo ve tuvalete erişim kolay
- ☐ Banyo/tuvalet zemini kaymaz özellikte
- ☐ Kaydırmaz paspas bulunuyor
- ☐ Tutunma barı bulunuyor
- ☐ Klozet yüksekliği uygun
- ☐ Tuvalet yükselticisi bulunuyor
- ☐ Duş sandalyesi/taburesi bulunuyor
- ☐ Banyo ve tuvalet aydınlatması yeterli
- ☐ Gerektiğinde yardım isteyebiliyor
- ☐ Banyo/tuvaleti bağımsız kullanabiliyor
- ☐ Banyo/tuvalet kullanımında yardıma gereksinimi var
- ☐ Değerlendirilemedi

Açıklama:

d) Erişilebilirlik

- ☐ Bina ve yaşam alanı girişi kolayca kullanılabilir
- ☐ Merdivenleri güvenli kullanabiliyor
- ☐ Rampa bulunuyor
- ☐ Asansör bulunuyor
- ☐ Kapı ve koridor genişlikleri uygun
- ☐ Tekerlekli sandalye/yürüteç kullanımına uygun
- ☐ Yönlendirme levhaları açık ve okunabilir
- ☐ Görme veya işitme kaybına uygun düzenlemeler var
- ☐ Açık alan/bahçeye güvenli şekilde erişebiliyor
- ☐ Ulaşım olanaklarına erişebiliyor
- ☐ Değerlendirilemedi

Açıklama:

e) Acil Durum ve Genel Güvenlik

- ☐ Telefon veya yardım çağırma aracına ulaşabiliyor
- ☐ Acil durumda yardım isteyebileceği kişi var
- ☐ Acil iletişim bilgilerini biliyor
- ☐ Acil çıkışlar açık ve işaretli
- ☐ Yangın alarmı/uyarı sistemi bulunuyor
- ☐ Elektrik kabloları ve prizler güvenli
- ☐ Isıtıcı ve elektrikli araçlar güvenli kullanılıyor
- ☐ İlaçlar güvenli şekilde saklanıyor
- ☐ Kesici, yanıcı ve tehlikeli maddeler güvenli yerde tutuluyor
- ☐ Acil durum planı var
- ☐ Değerlendirilemedi

Acil durumda aranacak kişi: **Telefon:**

f) Sosyal Yaşama Uygunluk

- ☐ Ailesi/yakınlarıyla görüşebileceği uygun ortam var
- ☐ Sosyal etkileşim kurabileceği alan var
- ☐ Etkinliklere katılabileceği uygun alan var
- ☐ Dinlenme ve yalnız kalma olanağı var
- ☐ Kültürel ve dinî uygulamalarını gerçekleştirebiliyor
- ☐ Yaşam alanı bağımsızlığını destekliyor
- ☐ Yaşam alanı sosyal katılımını destekliyor
- ☐ Bireyin yaşam alanıyla ilgili görüşleri dikkate alınıyor
- ☐ Değerlendirilemedi

Bireyin yaşam alanına ilişkin görüş ve beklentileri:

g) Genel Değerlendirme

Yaşam alanı: ☐ Güvenli ve uygun ☐ Kısmen güvenli ☐ Güvenli değil ☐ Değerlendirilemedi

Düzenleme gereken alanlar: ☐ Aydınlatma ☐ Zemin/halılar ☐ Banyo-tuvalet ☐ Merdiven ☐ Yatak/mobilya
☐ Yardım çağırma sistemi ☐ Yangın güvenliği ☐ Erişilebilirlik ☐ Mahremiyet ☐ Diğer:

Belirlenen çevresel riskler:

Önerilen düzenlemeler: Müdahale planında belirtilmeli

İlgili kişi veya kuruma bildirilen durumlar: Müdahale planında belirtilmeli

**BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ GERONTOLOJİ BÖLÜMÜ MESLEKİ
UYGULAMA DERSİ YAŞLI BİREYİN KAPSAMLI DEĞERLENDİRİLMESİNDE
KULLANILABİLECEK ÖLÇEKLER**

EDMONTON KIRILGANLIK ÖLÇEĞİ

Kırılganlık Alanı	Madde	0 Puan	1 Puan	2 Puan
Bilişsel Durum	Lütfen bu çizili dairenin bir saat olduğunu düşünün. Sizden sayıları doğru yerlerine koymanızı ve sonra clinizle 11'i 10 geçeyi göstermenizi istiyorum.	Hata yok	Küçük yerleştirmeler hataları	Diğer hatalar
Genel Sağlık Durumu	Geçen yıl kaç defa hastaneye yattınız?	0 defa	1-2 defa	>2
	Genel olarak sağlığını nasıl tanımlarsınız?	Mükemmel, çok iyi, iyi	İdare eder	Kötü
Fonksiyonel Bağımsızlık	Aşağıdaki maddelerin kaçında yardıma ihtiyacınız olur: Yemek hazırlama, Alışveriş yapma, Ulaşım, Telefon, Ev temizliği, Çamaşır yıkama, Para idaresi, İlaç almak	0-1	2-4	5-8
Sosyal Destek	Yardıma ihtiyacınız olduğunda size yardım edebilecek ve istekli herhangi birine güvenebiliyor musunuz?	Her zaman	Bazen	Hiç
İlaç Kullanımı	Düzenli olarak 5 veya daha fazla farklı ilaç kullanıyor musunuz?	Hayır	Evet	
	Zaman zaman reçeteli ilaçlarınızı almayı unutuyor musunuz?	Hayır	Evet	
Beslenme	Son zamanlarda giysilerinizde bollaşmaya neden olacak kadar kilo kaybınız oldu mu?	Hayır	Evet	
Ruh Hali	Kendinizi sıklıkla üzgün veya depresif hisseder misiniz?	Hayır	Evet	
Kontinans	İstemsiz idrar kaçırma probleminiz var mı?	Hayır	Evet	
Fonksiyonel Performans	Sizden bu sandalyeye rahatça oturmanızı rica ediyorum. Size 'gidin' dediğim zaman ayağa kalkın ve zeminde işaretli yere kadar (ortalama 3 metre) rahat ve güvenli yürüyün ve geri dönüp sandalyeye oturun. Süresi değerlendirilir.	0-10 sn	11-20 sn	>20 saniye veya hastanın isteksizliği veya yardıma ihtiyaç duyması
Toplam	Toplam skor kolonların skorları toplamıdır			

Değerlendirme:

0-4 puan: Kırılgan değil, 5-6 puan: Görünüşte incinebilir, 7-8 puan: Hafif kırılgan, 9-10: Orta kırılgan 11 puan ve üstü: Şiddetli kırılgan

KATZ GÜNLÜK YAŞAM AKTİVİTELERİ İNDEKSİ

Katz Günlük Yaşam Aktiviteleri İndeksi		
Bağımsızlık	(1 Puan) Nezaret eşliği olmadan, yönlendirme olmadan ya da kişisel destek almadan	(0 Puan) Nezaret eşliğinde, yönlendirme ile kişisel destek alarak, ya da tam himaye ile
Banyo Yapma	(1 Puan) Kendi kendine banyo yapabilme ya da sadece sırt, genital bölge gibi vücudun bir bölümünü ya da engelli bir uzvunu yıkarken yardıma ihtiyaç duyma	(0 Puan) Vücudun birden fazla bölgesini yıkarken yardım alma ihtiyacı ya da duşa veya küvete girerken veya çıkarken yardım alma, tüm banyo boyunca ihtiyaç duyma
Giyinme	(1 Puan) Elbiselerini dolabından veya çekmecedan alabilme ve elbise ve diğer giysilerini tamamıyla ilikleyerek giyebilme (Ayakkabılarını bağlarken yardım alabilir)	(0 Puan) Kendi kendine giyinirken yardım ihtiyacı ya da tamamen başkası tarafından giydirilme ihtiyacı duyma
Tuvalet	(1 Puan) Yardım almadan; tuvalete gidebilme, kendi başına kıyafetlerini çıkarıp giyinebilme ve giysilerini düzenleyebilme ve genital bölgeyi temizleyebilme	(0 Puan) Tuvalete giderken yardım ihtiyacı çekme, kıyafetlerini çıkarıp giyinirken yardım alma, sürgü vb. malzemelere ihtiyaç duyma, genital bölge temizliğinde yardım alma
Hareket Yeteneği	(1 Puan) Yataktan kalkabilme ya da sandalyeye yardım almadan oturabilme (Mekanik destek aletlerini kullanabilir)	(0 Puan) Yataktan kalkarken ya da sandalyeye otururken tamamıyla destek alma
İdrar ve Gaita Kontrolü	(1 Puan) İdrar ve gaita kontrolünü sağlama	(0 Puan) Kısmen ya da tamamen bağırsak ve mesane fonksiyonlarına hakim olamama
Beslenme	(1 Puan) Yemeği tabağından alıp ağzına götürebilme (Yemeğin hazırlanması başka insanlar tarafından yapılabilir)	(0 Puan) Kısmen ya da tamamen beslenirken destek ihtiyacı duyma ya da parenteral olarak beslenme

Değerlendirme:

0-2 bağımlı,

3-4 yarı bağımlı,

5-6 ise bağımsız

LAWTON VE BRODY ENSTRÜMENTAL GÜNLÜK YAŞAM AKTİVİTELERİ ÖLÇEĞİ

1. **Telefonu kullanabilme**
 - 1) Telefonu rahatlıkla kullanır (1)
 - 2) Birkaç iyi bilinen numarayı çevirir (1)
 - 3) Cevap verir ama arayamaz (1)
 - 4) Hiç kullanamaz (0)
2. **Alışveriş**
 - 1) Tüm alışverişi bağımsız kendi yapar (1)
 - 2) Küçük alışverişleri kendisi yapar (0)
 - 3) Alışverişlerde yardıma ihtiyaç duyar (0)
 - 4) Alışveriş yapamaz (0)
3. **Yemek Hazırlama**
 - 1) Yeteri kadar yemeği hazırlar servis yapar (1)
 - 2) Malzeme varsa yeterli yemek hazırlar (0)
 - 3) Hazır yemeği ısıtır, sunar veya yemek hazırlar ama yeterli diyeti sağlayamaz (0)
 - 4) Yemeklerin hazırlanmasına ihtiyacı vardır (0)
4. **Ev Temizliği**
 - 1) Yalnız başına ya da nadir destekle evin üstesinden gelir (1)
 - 2) Bulaşık yıkama, yatak yapma gibi hafif işleri yapabilir (1)
 - 3) Günlük işleri yapar ancak yeterli temizliği sağlayamaz (1)
 - 4) Hiçbir ev temizliği işine katılamaz (0)
5. **Çamaşır**
 - 1) Kişisel çamaşırını tamamen kendisi yıkar (1)
 - 2) Çorap mendil gibi küçük şeyleri yıkar (1)
 - 3) Tüm çamaşır işlerini başkası halleder (0)
6. **Yolculuk**
 - 1) Toplu taşıma araçlarından bağımsız olarak faydalanır veya kendi arabasını kullanır (1)
 - 2) Taksiye biner, toplu taşıma kullanamaz (1)
 - 3) Başkalarının yardımı ile toplu taşımadan faydalanır (1)
 - 4) Yolculuğu başkalarının yardımı ile otomobille sınırlıdır (0)
 - 5) Yolculuk yapamaz (0)
7. **İlaçlarını Kullanabilme Sorumluluğu**
 - 1) İlaçlarını zamanında uygun dozda alabilir (1)
 - 2) İlaçları hazırlanırsa düzenli alabilir (0)
 - 3) İlaçlarını kendi başına düzenli kullanamaz (0)
8. **Mali İşler**
 - 1) Bağımsızca mali işlerin üstesinden gelir. (1)
 - 2) Günlük mali işlerini halleder ancak büyük mali işlerde ve banka işlerinde yardıma ihtiyacı vardır. (1)
 - 3) Mali işlerini takip edemez. (0)

Değerlendirme: Ölçekten alınan toplam puan 0-8 arasında değişmektedir. Düşük puan yüksek bağımlılık düzeyini göstermektedir.

MINİ NUTRİSYONEL DEĞERLENDİRME – KISA FORM (MNA-SF)

A. Son üç ayda iştahsızlığa, sindirim sorunlarına, çiğneme veya yutma zorluklarına bağlı olarak besin alımında bir azalma oldu mu? 0 = besin alımında şiddetli düşüş 1 = besin alımında orta derece düşüş 2 = besin alımında düşüş yok
B. Son üç ay içindeki kilo kaybı durumu 0 = 3 kg'dan fazla kilo kaybı 1 = bilinmiyor 2 = 1-3 kg arasında kilo kaybı 3 = kilo kaybı yok
C. Hareketlilik 0 = yatak veya sandalyeye bağımlı 1 = yataktan, sandalyeden kalkabiliyor ama evden dışarı çıkamıyor 2 = evden dışarı çıkabiliyor
D. Son üç ayda psikolojik stres veya akut hastalık şikayeti oldu mu? 0 = evet 2 = hayır
E. Nöropsikolojik problemler 0 = ciddi bunama veya depresyon 1 = hafif düzeyde bunama 2 = hiçbir psikolojik problem yok
F ₁ . Beden Kütle İndeksi (BKİ) 0 = $BKİ < 19$ 1 = $19 \leq BKİ < 21$ 2 = $21 \leq BKİ < 23$ 3 = $BKİ \geq 23$

EĞER BKİ DEĞERİ YOKSA F₁ SORUSU YERİNE F₂ SORUSUNU CEVAPLAYINIZ. F₁ TAMAMLANDIYSA F₂ SORUSUNA CEVAP VERMEYİNİZ.

F ₂ . Baldır çevresi (BÇ) (cm) 0 = $BÇ < 31$ cm 3 = $BÇ \geq 31$ cm
--

Tarama Puanı (En fazla 14 puan) 12-14 puan: Normal nutrisyonel durum 8-11 puan: Malnutrisyon riski altında 0-7 puan: Malnutrisyonlu
--

YESAVAGE GERİATRİK DEPRESYON SKALASI – KISA FORM (GDS-SF)

Lütfen yaşamınızın son bir haftasında kendinizi nasıl hissettiğinize ilişkin aşağıdaki soruları kendiniz için uygun olan yanıtı işaretleyerek yanıtlayınız.

	Evet	Hayır
1) Yaşamınızdan temelde memnun musunuz?		
2) Kişisel etkinlik ve ilgi alanlarınızın çoğunu halen sürdürüyor musunuz?		
3) Yaşamınızın bomboş olduğunu hissediyor musunuz?		
4) Sık sık canınız sıkılır mı?		
5) Genellikle keyfiniz yerinde midir?		
6) Başınıza kötü bir şey geleceğinden korkuyor musunuz?		
7) Çoğunlukla kendinizi mutlu hissediyor musunuz?		
8) Sıklıkla kendinizi yardıma muhtaç hisseders misiniz?		
9) Dışarıya çıkıp yeni bir şeyler yapmaktansa, evde kalmayı tercih eder misiniz?		
10) Hafızanızın çoğu kişiden daha zayıf olduğunu hissediyor musunuz?		
11) Şu an hayatta olduğunuz için mutlu musunuz?		
12) Kendinizi şu andaki halinizle değersiz hissediyor musunuz?		
13) Kendinizi enerji dolu hissediyor musunuz?		
14) Durumunuzun ümitsiz olduğunu düşünüyor musunuz?		
15) Çoğu kişinin sizden daha iyi durumda mı olduğunu düşünüyorsunuz?		

Değerlendirme: Toplam puan 0-15 arasında olabilir. GDS-SF puanı

0-5,9 puan arasında olanlar “Normal birey”,

6,0-15,0 puan arasında olanlar “Depresif semptomları olan birey”

EĞİTİMLİLER İÇİN MİNİ MENTAL DURUM TESTİ

Oryantasyon (Her soru 1 puan, toplam 10 puan)

Hangi yıl içerisindeyiz?	_____	Hangi ülkede yaşıyoruz?	_____
Hangi mevsimdeyiz?	_____	Şu an hangi şehirde bulunmaktasınız?	_____
Hangi aydayız?	_____	Şu an bulunduğunuz semt neresidir?	_____
Bu gün ayın kaçısı?	_____	Şu an bulunduğunuz bina neresidir?	_____
Hangi gündeyiz?	_____	Şu an bu binanın kaçınıcı katındasınız?	_____

Kayıt Hafızası (Toplam 3 puan)

Size birazdan söyleyeceğim üç ismi dikkatlice dinleyip, ben bitirdikten sonra tekrarlayınız:
Masa, bayrak, elbise. (20 sn süre tanınır.) Her doğru isim 1 puan.

Dikkat ve Hesap Yapma (Toplam 5 puan)

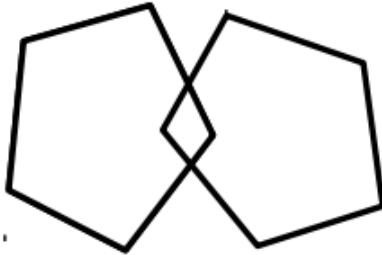
100'den geriye doğru 7 çıkartarak gidiniz. Dur deyinceye kadar devam ediniz.
100, 93, 86, 79, 72, 65. Her doğru işlem 1 puan.

Hatırlama (Toplam 3 puan)

Biraz önce tekrar ettiğiniz isimleri söyleyin.
Masa, bayrak, elbise. Her doğru isim 1 puan.

Lisan (Toplam 9 puan)

- Bu gördüğünüz nesneleri isimleri nedir?
Kol saati, kalem. (20 sn süre tanınır.) Her yanıt 1 puan, toplam 2 puan.
- Şimdi size söyleyeceğim cümleyi dikkatle dinleyin. Ben bitirdikten sonra tekrar edin.
Eğer ve fakat istemiyorum. (10 sn süre tanınır.) Doğru yanıt 1 puan
- Şimdi sizden bir şey yapmanızı isteyeceğim, beni dikkatle dinleyin ve söyledigimi yapın.
"Masada duran kâğıdı elinizle alın, iki elinizle ikiye katlayın ve yere bırakın lütfen"
(20 sn süre tanınır.) Her işlem 1 puan, toplam 3 puan.
- Şimdi size bir cümle göstereceğim. Okuyun ve yazıda söylenen şeyi yapın.
Bir kâğıda "GÖZLERİNİZİ KAPATIN" yazıp hastaya gösterin. Doğru yanıt 1 puan
- Şimdi vereceğim kâğıda aklınıza gelen anlamlı bir cümleyi yazın. Doğru yanıt 1 puan
- Size göstereceğim şeklin aynısını çizin;
(Aşağıdaki şekil arka sayfaya çizilecek.) Doğru yanıt 1 puan

Toplam Puan : _____

Değerlendirme: Toplam 30 puan.

24–30 puan: Normal bilişsel durum

20–23 puan: Hafif bilişsel bozukluk

10–19 puan: Orta düzey bilişsel bozukluk

0-9 puan: Ağır bilişsel bozukluk

EĞİTİMSİZLER İÇİN MİNİ MENTAL TEST

ORYANTASYON (Her bir zaman için 10 saniye süre tanıyın, her doğru için 1 puan, toplam 10 puan)			
A. Zaman	Puan	B. Mekan (Sadece tam doğru cevaba puan verin)	Puan
1. Hangi yıldayız?	-----	6. Hangi ülkede yaşıyoruz?	-----
2. Hangi mevsimdeyiz?	-----	7. Hangi kentteyiz?	-----
3. Bugün ayın kaçı?	-----	8. Bulunduğunuz semtin adı nedir?	-----
4. Hangi gündeyiz?	-----	9. Bulunduğunuz bina neresidir?	-----
5. Şu an sabah mı, öğle mi, akşam mı?	-----	10. Bu binada kaçınca kattayız?	-----

KAYIT HAFIZASI (toplam 3 puan)			
Hastaya üç kelime söyleyeceğinizi ve siz bitirdikten sonra bunları tekrarlamanızı istediğinizi söyleyin. (20 saniye süre tanıyın, her doğru isim için 1 puan verin, toplam 3 puan)			
Masa	Bayrak	Elbise	-----

DİKKAT VE HESAP (toplam 5 puan)			
Hastadan haftanın günlerini geriye doğru saymasını isteyin. (Örneğin "Çarşamba'dan önce salı gelir, ondan önce ne gelir?" gibi sorularla hastayı destekleyin.) (Hastanın toplam 5 günü sırasıyla doğru sayması gerekir, her doğru gün için 1 puan verin)			

HATIRLAMA (toplam 3 puan)			
Hastaya, biraz önce sorduğunuz üç kelimenin neler olduğunu sorun. Sırası önemli olmaksızın her doğru cevap için 1 puan verin. (Cevap için 10 saniye süre tanıyın)			

LİSAN (toplam 9 puan)			
A. Bu gördüğünüz nesnelerin isimleri nelerdir? Hastaya etrafındaki nesneleri göstererek ne olduklarını sorun. (20 saniye süre tanıyın, her doğru isim için 1 puan verin, toplam 2 puan)			
Kol saati ve	Kalem	-----	
B. Söyleyeceğiniz şu cümleyi sizden sonra tekrar etmesini isteyin: " Eğer ve fakat istemiyorum. " (Cevap için 10 saniye bekleyin. Tamamını doğru tekrarlarsa puan verin) Tam olarak tekrarlıyorsa 1 puan			

C. Sizi dikkatle dinlemesini ve söylediğinizi yapmasını isteyin. " Masada duran kağıdı sağ/sol elinizle alın, iki elinizle ikiye katlayın ve yere bırakın lütfen. " (30 saniye süre tanıyın, her doğru işlem için 1 puan verin, toplam 3 puan)			

D. Hastanın yüzünüze bakmasını ve yaptığının aynısını yapmasını isteyin. (Doğru işlem için 1 puan verin)			

E. Şimdi, hastanın eviyle ilgili bir şeyler söylemesini isteyin. (30 saniye süre tanıyın, anlamlı bir cümle için 1 puan verin)			

F. Hastadan göstereceğiniz şeklin aynısını çizmesini isteyin. (1 dakika süre tanıyın, kenar sayısı tam şekil için 1 puan verin)			

Ertan T., Eker E., Gungen C. et al (1999) Int. Symp. on Neuropsych. & Neuropsych. Ass. of Mental and Behavioral Disorders

Toplam Puan (0-30):
(Kesme Değer: 24) -----

Tasarım ve düzenleme: Dr. Ender Saltık 2016

Değerlendirme: Toplam 30 puan

24-30 puan: Normal bilişsel durum

20-23 puan: Hafif bilişsel bozukluk

10–19 puan: Orta düzey bilişsel bozukluk

0–9 puan: Ağır bilişsel bozukluk

SAAT ÇİZME TESTİ

Demansın erken evrelerinde ilk bozulan testlerden biri olarak kabul edilmektedir.

✓Hastadan saat çizmesi, içine sayıları yerleştirmesi ve söylenen zamanı işaretlemesi istenir.

✓Konstrüksiyonel praksi, anlama, planlama yeteneğini test eder.

✓Altı puan üzerinden değerlendirilir.

✓Dört puanın altı bozulmuş kognitif fonksiyonla uyumludur.

✓Puanlandırılması aşağıdaki gibi yapılmaktadır:

- Doğru yere 12 yazılmış: 3 puan,
- 12 sayıyı da yazmış: 1 puan,
- Akrep ve yelkovan çizilmiş: 1 puan,
- Söylenen zaman doğru işaretlenmiş: 1 puan.

MINİ-COG TESTİ

Adım 1: Üç Kelime Kaydı

Doğrudan kişiye bakınız ve söyleyiniz, "Lütfen dikkatlice dinleyiniz. Size üç kelime söyleyeceğim, sizden bu üç kelimeyi hemen tekrar etmenizi ve bu kelimeleri hatırlamaya çalışmanızı isteyeceğim. Kelimeler şunlardır [Aşağıdaki versiyonlardan bir kelime listesi seçiniz]. Lütfen şimdi benim için onları söyleyiniz." Eğer kişi, üç denemenin ardından kelimeleri tekrarlayamıyorsa, Adım 2'ye geçiniz (saat çizimi).

Aşağıdaki kelime listeleri bir veya daha fazla klinik çalışmada kullanılmıştır.¹⁻³ Tekrarlanan uygulamalar için, alternatif bir kelime listesinin kullanımı önerilir.

Versiyon 1	Versiyon 2	Versiyon 3	Versiyon 4	Versiyon 5	Versiyon 6
Muz	Lider	Köy	Nehir	Kaptan	Çocuk
Gündoğumu	Mevsim	Mutfak	Ulus	Bahçe	Cennet
Sandalye	Masa	Bebek	Parmak	Resim	Dağ

Adım 2: Saat Çizimi

Söyleyiniz: "Bundan sonra, benim için bir saat çizmenizi istiyorum. İlk olarak, tüm sayıları uygun yerlere koyunuz." Tamamlandığında, söyleyiniz: "Şimdi, okları on biri on geçeye ayarlayınız."

Bu egzersiz için önceden basılmış daireyi (*bir sonraki sayfaya bakınız*) kullanınız. Bu bir hafıza testi olmadığı için, talimatları gerektikçe tekrarlayınız. Eğer saat üç dakika içinde tamamlanmazsa Adım 3'e geçiniz.

Adım 3: Üç Kelime Hatırlama

Kişiden Adım 1'de belirttiğiniz üç kelimeyi hatırlamasını isteyiniz. Söyleyiniz: "Sizden hatırlamanızı istediğim üç kelime neydi?" Kelime listesi versiyon numarasını ve kişinin cevaplarını aşağıya kaydediniz.

Kelime Listesi Versiyon: _____ Kişinin Cevapları: _____

Puanlama

Kelime Hatırlama: _____ (0-3 puan)	İpucu olmadan, spontan olarak hatırlanan her kelime için 1 puan.
Saat Çizimi: _____ (0 veya 2 puan)	Normal saat: 2 puan. Normal bir saatin tüm sayıları doğru sırada ve eksik veya tekrarlanan sayılar olmadan yaklaşık olarak doğru pozisyonda (örneğin, 12, 3, 6 ve 9 çapa pozisyonlarında) yerleştirilmelidir. Oklar 11 ve 2'yi işaret eder (11:10). Ok uzunluğu puanlanmaz. Bir saat çizilememesi ya da çizimin reddedilmesi (anormal) = 0 puan
Toplam Puan: _____ (0-5 puan)	Toplam Puan = Kelime Hatırlama puanı + Saat Çizimi puanı Mini-Cog™'da <3 kesim noktası demans taraması için valide edilmiştir ancak klinik olarak anlamlı bilişsel bozukluğu olan birçok birey, daha yüksek puanlanacaktır. Daha büyük duyarlılık arzu edildiğinde, bilişsel durumun daha ileri değerlendirilmesine ihtiyaç duyulduğunu gösterebileceğinden, <4'lük bir kesim noktası önerilir.

Değerlendirme: Doğru hatırlanmış madde sayısı ----- (3 ise negatif tarama, Durdurun)

Yanıt 1-2 ise →Saat çizme testine bakın. Saat çizimi anormal mi?

Yanıt "hayır" ise tarama negatif

Yanıt "Evet ise bilişsel bozulma pozitif

KALK ve YÜRÜ TESTİ (TIME UP AND GO)

Yaşlılarda düşme riskini ve mobilitayı değerlendiren testin uygulanışı için bir sandalye ve bir kronometre gereklidir. Test hastanın her zaman kullandığı ayakkabı ile yapılır ve eğer ihtiyaç duyuyorsa yürümeye yardımcı araçlarını kullanabileceği söylenir. Sandalyenin önündeki 3 metrelik alan belirlenir. Hastadan sandalyeden kalkıp bu mesafeyi yürüyüp tekrar oturması istenir. Geçen zaman testin sonucunu verir.

Hastaya söylenecekler: Başla dediğimde sırasıyla aşağıdaki işlemleri yapın;

1. Sandalyeden kalkın
2. İlerideki çizgiye kadar normal temponuzda yürüyün
3. Geri dönün
4. Sandalyeye doğru normal temponuzda yürüyün

Geçen Süre: saniye

Yaşlı bir birey bu testi 12 saniyeden daha uzun sürede tamamlıyorsa düşme riski vardır

Var olanları işaretleyin:

☐ Yavaş ve değişken tempo	☐ Denge kaybı
☐ Kısa adım aralığı	☐ Kol sallama kısa ya da yok
☐ Duvara tutunuyor.	☐ Ayaklarını sürüyor
☐ Kalıp gibi dönüyor	☐ Yürüme araçlarını düzgün kullanmıyor

PITTSBURGH UYKU KALİTE ÖLÇEĞİ

Aşağıdaki sorulara vereceğiniz cevaplar için son bir yılı göz önünde bulundurun. Lütfen tüm soruları cevaplayınız.

SORULAR

1.	Geçen ay geceleri genellikle ne zaman yattınız?	Saat:			
2.	Geçen ay geceleri uykuya daldığınız genellikle ne kadar zaman (dakika) aldı?	Dakika:			
3.	Geçen ay sabahları genellikle ne zaman kalktınız?	Saat:			
4.	Geçen ay geceleri kaç saat uyudunuz? (Bu süre yatakta geçirdiğiniz süreden farklı olabilir)	Saat:			
5.	Geçen ay aşağıdaki durumlarda belirtilen uyku problemlerini ne sıklıkla yaşadınız?				
		GEÇEN AY			
		Hiç	1'den az	1-2 kez	3'den çok
a.	30 dakika içinde uykuya dalamadınız				
b.	Gece yarısı veya sabah erken uyandınız				
c.	Tuvalete gittiniz				
d.	Rahat bir şekilde nefes alıp veremediniz				
e.	Öksürdünüz veya gürültülü bir şekilde horladınız				
f.	Aşırı derecede üşüdünüz				
g.	Aşırı derecede sıcaklık hissettiniz				
h.	Kötü rüyalar gördünüz				
i.	Ağrı duydunuz				
j.	Diğer nedenler (yazınız):				
6.	Geçen hafta uyku kalitenizi bütünü ile nasıl değerlendirirsiniz? 0. Çok iyi 1. Oldukça iyi 2. Oldukça kötü 3. Çok kötü				
7.	Geçen hafta uyumanıza yardımcı olması için ne kadar sıklıkla uyku ilacı (reçeteli veya reçetesiz) aldınız? 0. Hiç 1. 1'den az 2. 1-2 kez 3. 3'den az				
8.	Geçen hafta araba sürerken yemek yerken veya sosyal bir aktivite esnasında ne kadar sıklıkla uyanık kalmak için zorlandınız? 0. Hiç 1. 1'den az 2. 1-2 kez 3. 3'den az				
9.	Geçen ay bu durum işlerinizi yeteri kadar istekle yapmanızda ne derece problem oluşturdu? 0. Hiç problem oluşturmadı 1. Yalnızca çok az bir problem oluşturdu 2. Bir dereceye kadar problem oluşturdu 3. Çok büyük bir problem oluşturdu				
10.	Bir yatak partneriniz veya oda arkadaşınız var mı ? 0. Bir yatak partneri veya oda arkadaşı yok 1. Diğer odada bir partneri veya oda arkadaşı var 2. Partneri aynı odada fakat aynı yatakta değil 3. Partneri aynı yatakta				
11.	Eğer bir oda arkadaşı veya partneriniz varsa ona aşağıdaki durumları ne kadar sıklıkla yaşadığınızı sorun.				
		GEÇEN AY			
		Hiç	1'den az	1-2 kez	3'den çok
a.	Gürültülü horlama				
b.	Uykuda iken nefes alıp verme sırasında uzun aralıklar				
c.	Uyurken bacaklarda seğirme veya sıçrama				
d.	Uyku esnasında uyumsuzluk veya şaşkınlık				
e.	Uyurken oluan diğer huzursuzluklar (yazınız):.....				

Değerlendirme: Ölçekten alınacak puan 0-21 arasındadır. Testin her bir maddesi, son bir ay içinde hiç yoksa 0, haftada birden az ise 1, haftada bir veya iki kez ise 2 ve haftada 3 veya daha fazla ise 3 olmak üzere 0 ile 3 arasında puanlanır. Ankette uyku kalitesi çok iyi (0), oldukça iyi (1), oldukça kötü (2) ve çok kötü (3) olarak değerlendirilmektedir

Sağlıklı uyku (0-5 puan),

Kötü uyku (6-10 puan),

Uzun dönem uyku rahatsızlığı (>10 puan) olarak sınıflandırılmıştır.

HWALEK- SENGSTOCK YAŞLI İSTİSMARI TARAMA TESTİ

MADDELER	EVET	HAYIR
1. Sizinle vakit geçiren, sizi alışverişe ya da doktora götüren birisi var mı?	0	1
2. Birisinin bakımına, geçimini sağlamasına yardımcı oluyor musunuz?	1	0
3.Çoğunlukla üzgün ya da yalnız mısınız?	1	0
4.Yaşamınızla ilgili, örneğin nasıl ve nerede yaşayacağınız gibi konularda kim karar verir?	Ben 0	Başkası 1
	EVET	HAYIR
5.Ailenizde herhangi bir kişiden rahatsız oluyor musunuz?	1	0
6.İlaçlarınızı kendi başınıza alabiliyor ve kendinizi geçdirebiliyor musunuz?	0	1
7.Etrafta istenmediğinizi hissediyor musunuz?	1	0
8.Ailenizde çok içki içen birisi var mı?	1	0
9.Ailenizden birisi sizi yatakta kalmaya zorluyor ya da siz öyle düşünmeseniz bile size hasta olduğunuzu söylüyor mu?	1	0
10.Birisi sizi istemediğiniz şeyleri yapmaya zorladı mı?	1	0
11.Birisi izniniz olmadan size ait olan şeyleri aldı mı?	1	0
12.Ailenizdeki kişilerin çoğuna güveniyor musunuz?	0	1
13.Birisi size kendisine çok sorun çıkarttığını söylüyor mu?	1	0
14.Evde özel yaşamınıza (mahremiyetinize) yeterince özen gösteriliyor mu?	0	1
15.Son zamanlarda size yakın birisi sizi incitmeye ya da zarar vermeye çalıştı mı?	1	0

Değerlendirme: Her maddeye verilecek cevaplar “Evet” ve “Hayır” şeklindedir. 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13 ve 15. maddelere verilen “Evet” yanıtı ve 1, 6, 12 ve 14. maddelere verilen “Hayır” yanıtları 1 (bir) puan; diğer yanıtlar ise 0 (sıfır) puan olarak değerlendirilmektedir. 4. maddede yer alan “Yaşamınızla ilgili, örneğin nasıl ve nerede yaşayacağınız gibi konularda kim karar verir?” sorusuna verilen “Başkası” yanıtı da 1 (bir) puan; “Ben” yanıtı ise 0 (sıfır) puan olarak değerlendirilmektedir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 15, en düşük puan 0’dır. Puan

yükseldikçe yaşlı istismarı riski artmaktadır. Testten alınan 3 ve üzerindeki puanların istismarın olduğu şeklinde yorumlanması gerektiği belirtilmiştir

YAŞLILARDA YAŞAM KALİTESİ ÖLÇEĞİ

	Hiçbir Zaman	Ara sıra	Bazen	Her zaman
1. Yaşım yapmak istediğim şeyleri yapmama engel oluyor.				
2. Bana olan şeylerin kontrolüm dışında olduklarını hissediyorum				
3. Gelecek için plan yapmada kendimi özgür hissediyorum				
4. Sağlığım yapmak istediğim şeyleri yapmama engel oluyor				
5. Her günü dört gözle bekliyorum.				
6. Hayatımın bir anlamı olduğunu hissediyorum				
7. Yaptığı şeylerden zevk alıyorum				
8. Başkalarının gruplarına katılmaktan zevk alıyorum.				
9. Geride kalan hayatıma mutlulukla bakıyorum.				
10. Bugünlerde kendimi enerji dolu hissediyorum.				
11. Hayatımın gidiş hattının beni mutlu ettiğini hissediyorum.				
12. Hayatımın fırsatlarla dolu olduğunu hissediyorum.				
13. Geleceğin benim açımdan iyi olacağını hissediyorum.				

Değerlendirme: Dörtlü Likert tipi (1: Hiçbir zaman, 4: Her Zaman) puanlamaktadır. Ölçek maddelerinden 1, 2 ve 4. maddeler ters puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek puanlar 0 ile 39 arasında değişebilmekte ve alınan puanların artması yaşlıların yaşam kalitesi düzeylerinin de arttığını göstermektedir. Ölçek özerklik/memnuniyet (madde 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ve 13) ve engel algısı (madde 1, 2 ve 4) olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır.

Ancak alt boyutlardan alınabilecek toplam puanların bir araya gelmesiyle toplam yaşlı yaşam kalitesi düzeyi puanı elde edilebilmektedir.

ZARİT BAKIM YÜKÜ ÖLÇEĞİ

	Hiçbir zaman (0)	Nadiren (1)	Bazen (2)	Oldukça sık (3)	Her zaman (4)
1.Yakınınızın ihtiyacı olduğundan daha fazla yardım istediğini düşünüyor musunuz?					
2.Yakınınızla harcadığınız zamandan dolayı, kendinize yeterince zaman ayıramadığınızı düşünüyor musunuz?					
3.Yakınınızla bakım verme ile aile ve iş sorumluluklarınızı yerine getirme arasında zorlandığınızı düşünüyor musunuz?					
4.Yakınınızın davranışları nedeniyle rahatsızlık duyuyor musunuz?					
5.Yakınınızın yanındayken kendinizi kızgın hissediyor musunuz?					
6.Yakınınızın diğer aile üyeleri ya da arkadaşlarınızla ilişkilerinizi olumsuz yönde etkilediğini düşünüyor musunuz?					
7.Geleceğin yakınınızla getirebileceklerinden korkuyor musunuz?					
8.Yakınınızın size bağımlı olduğunu düşünüyor musunuz?					
9.Yakınınızın yanındayken kendinizi gergin hissediyor musunuz?					
10.Yakınınızla ilgilenmenin sağlığını bozduğunu düşünüyor musunuz?					
11.Yakınınız nedeni ile özel hayatınızı istediğiniz gibi yaşayamadığınızı düşünüyor musunuz?					
12. Yakınınızla bakmanın sosyal yaşamınızı etkilediğini düşünüyor musunuz?					
13.Yakınınızın bakımını üstlendiğiniz için rahatça/kolay arkadaş edinemediğinizi düşünüyor musunuz?					
14. Yakınınızın sizi tek dayanağı olarak görüp, sizden ilgi beklediğini düşünüyor musunuz?					
15. Kendi harcamalarınızdan kalan paranın yakınınızın bakımı için yeterli olmadığını düşünüyor musunuz?					
16. Yakınınızla bakmayı daha fazla sürdüremeyeceğinizi hissediyor musunuz?					
17.Yakınınız hastalandığı zaman yaşamınızın kontrolünü kaybettiğinizi düşünüyor musunuz?					
18. Yakınınızın bakımını bir başkasının üstlenmesini ister miydiniz?					
19. Yakınınız için yapılması gerekenler konusunda kararsızlık yaşıyor musunuz?					
20. Yakınınız için daha fazlasını yapmak zorunda olduğunuzu düşünüyor musunuz?					
21.Yakınınızın bakımında yapabileceğiniz işin en iyisini yaptığınızı düşünüyor musunuz?					
22. Yakınınızla bakarken genellikle ne kadar güçlük yaşıyorsunuz?					

Değerlendirme: Ölçekten elde edilebilecek toplam puan 0 ile 88 arasında değişmekte olup, yüksek puanlar bireyin algıladığı bakım yükünün fazla olduğunu göstermektedir. Ölçekten elde edilen toplam puan 0–20 arasında ise az ya da hiç bakım yükü; 21–40 arasında ise orta düzeyde bakım yükü; 41–60 arasında ise ileri düzeyde bakım yükü; 61–88 arasında ise aşırı düzeyde bakım yükü olarak değerlendirilmektedir.

GERİATRİK ANKSİYETE ÖLÇEĞİ

Lütfen listedeki her bir maddeyi dikkatli bir şekilde okuyunuz. Bugün de dahil geçen hafta boyunca her bir belirtiyi ne kadar sıklıkta yaşadığınızı soruya karşılık gelen cevabınızın altına işaretleyiniz.

	Asla (0)	Bazen (1)	Çoğu zaman (2)	Her zaman (3)
1. Kalbim hızlı attı ya da güçlü çarptı.				
2. Olaylar gerçek değilmiş ya da ben kendimde değilmişim gibi hissettim.				
3. Kontrolümü kaybediyormuşum gibi hissettim.				
4. Başkaları tarafından yargılanmaktan korktum.				
5. Aşağılanmaktan ya da mahcup olmaktan korktum.				
6. Uykuya dalmakta güçlük çektim.				
7. Uykuyu sürdürmekte güçlük çektim.				
8. Sinirliydim.				
9. Öfke patlamaları yaşadım.				
10. Odaklanmakta güçlük çektim.				
11. Kolaylıkla afalladım ya da altüst oldum.				
12. Genelde zevk aldığım şeyleri yapmaya daha az ilgi gösterir oldum.				
13. Kendimi diğerlerinden farklı ya da ayrı hissettim.				
14. Kendimi afallamış gibi hissettim.				
15. Hareketsiz bir şekilde oturmaktan dolayı zorluklar yaşadım.				
16. Çok fazla endişelendim.				
17. Kaygımı kontrol edemedim.				
18. Kendimi huzursuz, gergin, ya da hassas hissettim.				
19. Kendimi yorgun hissettim.				
20. Kaslarım gergindi.				
21. Sırt ağrım, boyun ağrım, ya da kas kramplarım vardı.				
22. Yaşamım üzerinde kontrolüm yokmuş gibi hissettim.				
23. Bana kötü bir şey olacaktı gibi hissettim.				
24. Mali durumum konusunda endişeliydim.				
25. Sağlığım konusunda endişeliydim.				
26. Çocuklarım konusunda endişeliydim.				
27. Ölmekten korktum.				
28. Aileme ya da çocuklarıma yük olmaktan korktum.				

Değerlendirme: Toplam 28 madde, İlk 23 madde puanlanabilir maddeler, Her bir madde 0 ile 3 arası bir puan almaktadır. 24.-28. Maddeler arası klinisyenlerin kaygının alanını belirlemek için kullandığı maddeler. Bu maddeler bu ölçeğin ve alt ölçeklerin toplam puanına dahil edilemez. Ters puanlama yoktur. Asla -0, Bazen-1, çoğu zaman-2, her zaman-3. Toplam puan:1-23. Maddelere verilen cevapların puanların toplamı. Somatik (fiziksel) alt ölçeği- 1,6,7,15,19,20,21 (9 madde), Bilişsel alt ölçeği-2,3,10,14,16,17,22,23 (8 madde), Duygudurum alt ölçeği- 4,5,8,9,11,12,13,18 (8 madde)

**BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ GERONTOLOJİ BÖLÜMÜ MESLEKİ
UYGULAMA DERSİ MÜDAHALE PLANI**

Gerontolojik Sorun/Risk Saptama	Amaçlar	Müdahaleler (ecek, acak ile yazılacak)	Değerlendirme
Sorun: Dayandığı bulgular:			

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ GERONTOLOJİ BÖLÜMÜ

MESLEKİ UYGULAMA DERSİ AKTİVİTE PLANLAMA FORMU

1.Bireyin Özellikleri:

Adı ve Soyadı:

Yaş:

Cinsiyet: ☐kadın ☐erkek

Eğitimi: ☐yok ☐ ilköğretim ☐ lise ☐ üniversite

Medeni Durumu: ☐evli ☐bekar ☐diğer

Mesleği/İşi:

Aile Yapısı: ☐çekirdek ☐geniş

Birlikte Yaşadığı Kişiler: ☐eşi ☐eş ve çocuklar ☐eş, çocuklar ve diğer kişiler ☐diğer.....

Ekonomik Durum Algısı: ☐kötü ☐iyi ☐çok iyi

Tıbbi Tanısı:

Tanısı ile ilişkili bilgisi var ☐ doğru bilgi ☐ yanlış bilgi ☐ eksik bilgi

2. Aktivitenin türü, konusu ve Gerekçesi:

Türü ve Konusu:

Aktivitenin gerekçesi:

3.Bireyin Aktiviteyi öğrenme ve uygulama motivasyonu

1 - Birey aktivite gereksiniminin farkında mı? ☐Evet ☐Kısmen ☐Hayır

Yönerge:

(Yanıt kısmen veya hayır ise; yaşlı bireyin sorunun farkına varması için hangi girişimler yapılabilir?).

(Yanıt evet ise: konu ile ilgili olarak belirlediğiniz objektif ve subjektif verilerinizi yazınız.).

2- Sorun/hastalık bireyin yaşamını/aktiviteyi nasıl etkiliyor? ☐ Evet ☐Kısmen ☐ Hayır

3- Aktivite konusu ile ilişkili bireyin mevcut bilgi durumu: ☐yanlış biliyor ☐eksik biliyor ☐tam biliyor

4- Bireyin aktivite konusu ile ilişkili deneyimleri var mı? ☐yok ☐kısmen ☐var

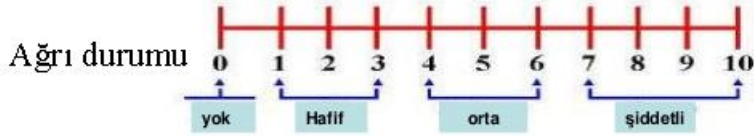
5- Aktiviteyi gerçekleştirme konusunda bireyin inancı nasıl? ☐zayıf ☐orta ☐güçlü

6- Serbest zaman ve aktiviteler konusunda öğrenmek istediği konular:

-
-
-
-

4. Bireyin aktivitesini etkileyen Faktörler:

- Anksiyete düzeyi: ☐Yok ☐Hafif ☐Orta ☐Şiddetli ☐Panik

☐ Yok(0) ☐ Hafif(1-3) ☐ Orta (4-5-6) ☐Şiddetli(7-8-9-10)

- Fiziksel sağlık durumu: ☐yok ☐ var (fiziksel hareket sınırlılığı)
- Duyu kaybı: ☐yok ☐ var(görme, işitme, bilişsel yetersizlikvs).....
- Anlama, kavrama ve dikkat düzeyi: ☐ düşük ☐ iyi ☐ çok iyi
- Hastalık ve iyileşmesi konusunda geleneksel yanlış inanç ve uygulamaları: ☐yok ☐var.....
- Kişisel olarak sorumluluk alma durumu: ☐kötü ☐orta ☐iyi
- Ailenin destek durumu: ☐destek görmüyor ☐destek görüyor

5. Aktivitenin Amacı:

6. Aktivitenin Hedefleri

Bilişsel:

Duyuřsal:

Psikomotor:

7. Aktivite Planı

Gün	Aktivite	Süre	Araç-Gereç	Hedef Davranıř
1				
2				
3				
4				
5				

8. Aktivitenin Yapılacađı yer ve özellikleri:

9.SERBEST ZAMAN AKTİVİTESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1. **Amaca ulaşıldı mı?** ☐evet ☐hayır/ amaca ulaşılama nedenini açıklayınız.....

2. **Hedeflerin tümüne ulaşıldı mı?** ☐evet ☐hayır/ aşağıdaki alanlar ile ilişkili amaca ulaşılama nedenini açıklayınız

- bilişsel:

- duyuşsal:

- psikomotor:

3. **Süresi yeterli oldu mu?** ☐evet ☐hayır/neden açıklayınız.....

4. **Yer uygunluğu nasıldı?** ☐uygundu ☐gürültülüydü ☐kalabalıktı ☐diğer yazınız.....

5. **Araç-gereç uygun ve yeterli oldu mu?**☐evet ☐hayır/neden açıklayınız.....

6. **Bireyin aktiviteye katılımı nasıldı?** ☐dikkatli ☐ilgisiz ☐diğer

7. **Bireyin aktivite sırasında ya da sonrasında sorduğu sorular oldu mu?**

☐evet ☐hayır

Soruları yazınız:

8. **Aktiviteyi tekrarlamak gerekiyor mu?**☐evet ☐hayır/neden açıklayınız.....

9. **Kendi performansınızı nasıl değerlendirirsiniz?**

☐kötü ☐iyi ☐çok iyi ☐kendimi geliştirmem gerekiyor

**BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ GERONTOLOJİ BÖLÜMÜ MESLEKİ
UYGULAMA DERSİ ÖĞRETİM ELEMANI GENEL DEĞERLENDİRME FORMU**

Öğrencinin Adı Soyadı: _____
Uygulama Dönemi / Yılı: _____

Numarası: _____
Uygulama Alanı: _____

I. GERONTOLOJİK DEĞERLENDİRME (30 PUAN)	Puan	Öğrenci Puanı
Yaşlı bireye ilişkin doğru ve yeterli veri toplama (fiziksel, psikolojik ve sosyal değerlendirme)	5	
Kapsamlı Gerontolojik Değerlendirme ölçeklerini doğru kullanma (GYA, MMSE, GDS vb.)	5	
Sorun saptama ve hedef belirleme	5	
Gereksinimlere uygun müdahale planlayabilme ve uygulayabilme	5	
Müdahale sonuçlarını değerlendirme	5	
Gerontolojik vaka analizi raporu/semineri oluşturma ve zamanında teslim etme	5	
II. TEORİK BİLGİ DÜZEYİ (20 PUAN)	Puan	Öğrenci Puanı
Yaşlanma süreci, kronik hastalıklar, yaşlı sağlığı ve gerontolojik teorilere (örn. Aktivite, Süreklilik) hakimiyet	5	
Teorik bilgileri uygulama alanında/sahada işlevsel olarak kullanabilme	5	
Yaşlı bireyin gereksinimlerini bütüncül bakış açısıyla değerlendirebilme	5	
Yaşlı bireye, ailesine veya bakım verenlere doğru ve yeterli düzeyde gerontolojik eğitim/danışmanlık yapabilme	5	
III. MESLEKİ BECERİLER (20 PUAN)	Puan	Öğrenci Puanı
Gerontoloji alanına özgü becerileri ve aktif yaşlanmayı destekleyici grup/bireysel aktivite programlarını planlayabilme ve uygulayabilme	10	
Gerontolojik değerlendirme doğrultusunda multidisipliner işbirliği yapabilme	10	
IV. İLETİŞİM BECERİLERİ (10 PUAN)	Puan	Öğrenci Puanı

Kendini tanıma, ifade etme, mesleki sınırlarını bilme ve öz değerlendirme yapabilme	2	
Yaşlı bireyle etkili iletişim kurabilme	2	
Yaşlı bireyin ailesi, yakınları ve bakım verenleri ile profesyonel sınırlar içinde etkili iletişim kurabilme	2	
Kurum çalışanları ve multidisipliner ekip üyeleri (doktor, hemşire, sosyal hizmet uzmanı vb.) ile iş birliği yapabilme	2	
Uygulama arkadaşları ve öğretim elemanı ile etkili iş birliği ve iletişim kurma.	2	
V. PROFESYONELLİK (20 PUAN)	Puan	Öğrenci Puanı
Uygulamaya devam, zaman yönetimi ve uygulama dosyası tesliminde titizlik	3	
Kurum kurallarına, mesleki kılık-kıyafet standartlarına uyum	3	
Yaşlı bireyin haklarına, özerkliğine ve mahremiyetine saygı gösterme	3	
Sorumluluk alma ve aktif rol üstlenme	3	
Mesleki kimlik, tutum ve Gerontoloji vizyonunu doğru yansıtacak davranış geliştirme	2	
Kanıtı dayalı bilgi ve bilimsel literatür kullanımı	2	
Öğrenmeye istekli ve gelişime açık olma	2	
Sahada gelişen ani sorunlarda kriz yönetimi, problem çözme ve yaratıcı düşünme becerisi	2	
TOPLAM	100	

Sorumlu Öğretim Elemanı

Ad-Soyad: _____

İmza: _____

Öğrenci

Ad-Soyad: _____

İmza: _____

**BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ GERONTOLOJİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİNİN
MESLEKİ UYGULAMA DERSİ DEĞERLENDİRME FORMU**

	Tamamen	Orta Düzeyde	Biraz	Hiç
Uygulama yeri öğrenmem için uygundu				
Uygulama süresi uygundu				
Uygulama dersin teorik bilgilerini mesleki becerilere dönüştürmeme katkı sağladı				
Uygulama kendime olan güvenimi artırdı				
Uygulama problem çözme becerimi geliştirdi				
Uygulama grupta ki öğrenci arkadaşlarım ile çalışma becerilerimi geliştirdi				
Uygulama farklı meslek grupları ile çalışma becerilerimi geliştirdi				
Uygulama bireye bütüncül yaklaşma becerilerimi geliştirdi				
Uygulama mesleki rol ve sorumluluklarımı fark etmeme katkı sağladı				
Uygulama yaşlı bireyler ile iletişim kurma becerilerimi geliştirmeme katkı sağladı				
Uygulama, yaşlı bireylerin gereksinimlerini belirleme, uygun bilgileri aktarma ve bireye özgü eğitim verme becerilerimi geliştirmeme katkı sağladı				
Uygulama profesyonel tutum ve davranış geliştirmeme katkı sağladı				
Uygulama ortamında kendimi ekibin bir üyesi gibi hissettim				
Uygulama, yaşlı bireylere yönelik mesleki uygulamalarımı mesleki değerler ve etik ilkeler çerçevesinde gerçekleştirmeme katkı sağladı				
Öğretim elemanı öğrenmemi destekleyici yaklaşım sergiledi				
Öğretim elemanına uygulama saatleri içerisinde ulaşılabilirdi				

**BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ GERONTOLOJİ BÖLÜMÜ MESLEKİ
UYGULAMA DERSİ EĞİTİCİNİN UYGULAMA ALANINI DEĞERLENDİRME FORMU**

	Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılmıyorum
1. Uygulama alanı hakkında birim sorumlusu / çalışanları tarafından gereksinim duyulduğunda verilen bilgi (işleyiş, fiziksel ortam, formlar vs.) yeterliydi.					
2. Uygulama alanı için ekipman/malzeme yeterli ve ulaşılabilirdi.					
3. Uygulama alanı öğrenme hedefleri (yaşlı birey sayısı ve özellikleri, işleyiş vs.) ile uyumluydu.					
4. Temel gereksinimleri karşılayacak ortamlar ulaşılabilirdi.					
5. Birim sorumlusu öğrenme ortamının oluşturulmasında destekleyiciydi.					
6. Birimde çalışanlar öğrenme ortamının oluşturulmasında destekleyiciydi.					
7. Birim çalışanları olumlu bir rol modeldi.					
8. Uygulama alanı rahat iletişim kurabildiğim bir ortamdı.					

9. Varsa diğer görüşlerinizi belirtiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....